

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09500

FUN FOLKS MOYL

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פּוֹן פֿאַלְקָס מַוִּיל

טוויזענט אידישע שפֿריכּווערטער

געזאמעלט פּוֹן

שְׁלוֹם כִּצְקָן

אוֹן אַרְזִיסְגּוּדְיוּגָעָן

אונטער דער רעדאָקְצִיעַ פּוֹן

ק. הַוְדוּיִיטֶשׁ

טַאֲרָאָנְטָא, נְאֻוּעֲמָבָּעָר 1940.

1000 YIDDISH PROVERBS

Collected and Published by

SHOLOM KATZ

Toronto, November, 1940.

Printed by the Morris Printing Company

לכבוד אונזערע מאמעס אוּן באבעס

שווין צענדייגער יאָרערן אוּן זאמעל אוּן פֿאַרצייכען אוּן
דישע שפֿריכווערטער, ווֹאָס אוּן פֿאַקְטִישׁ דֵי שאָפָונג פֿון אָונזערע
מאמעס אוּן באבעס.

עם אוּן געוווען אַ גֶּלְקֶן
ליַכְבָּר אַיִינְפָּאַל צַו זָמֵן
לעַן, פֿאַרצייכָעַנְעַן אוּן
אַרְוִיסְגָּעַבָּעַן אַין בּוֹדֵן
פֿאַרְמָס דֵי חַכְמָות, שָׁאָרְפָּזְזָן
זַיְן אוּן מּוֹסֵר הַשְּׁכָלִים
וּוֹאָרָעַן סִיְּאַין גְּרוּזִים
וּוֹאָרָעַן סִיְּאַין פֿרִידְגָּעָר
צַעֲרָר סִיְּאַין פֿרִידְגָּעָר
איַבְּרָעַלְבָּעַנְיָשׁ פֿון אָונְזָעָר
וּעְרָעָר מאמעס אוּן באבעס
אַין מְשֻׁךְ פֿון דּוֹרוֹת אוּן
דוֹרוֹת.

אַיךְ האַלְטָעָם פֿאַר אַ
גְּרוּזְעַמְעַן חֹוב אַיִסְצּוּדְרַיִ
קָעָן דָּעַם טִיפְסְטָעַן דָּאַנְקָן
אוּן אַנְעַרְקָעַנוֹגָן צַו דֵי
לִיבָּעָר פֿרִינְגָּט ווֹאָס הַאַבָּעָן.

מַאֲרָאַלִישׁ אוּן טַעַנְיִישׁ גַּעַהְאַלְפָעַן אַין דָּעַר אַיִסְגָּאָבָן.
אַיךְ ווֹיל בַּי דָּעַר גַּעַלְעַגְעַנְחִיָּת אוּינְקָאַפְּרַעְמָעַן אַהֲרָן
צִיְּגַעַן דָּאַנְקָן אַין פֿאַרְאָוִים דֵי אַלְעָרְפִּינְט אַין סִימְפָּטִיקָעָר ווֹאָס
וּעַלְעַן הַעַלְפָעַן פֿאַרְשְׁפְּרִיאַיטָעַן דֵי "אִידְיִישׁ שְׁפֿרִיכּוּוּרְטָעָר"
וּוֹאָס אוּזָן סְפָקָא וּוֹיכְטִיגָּר בִּיטְרָאָג צַו דָּעַר זָמְלוֹנָג פֿון אַיִ
דִּישְׁעָן פֿאַלְקָלָאָר.

שלוט בַּי.

שפּרִיכּוּוּרְטָעַר אָוֹן זַיִעַר בְּאֲדִיבְּטוֹן

די טויווענט שפּרִיכּוּוּרְטָעַר, וואס מיר לוייגען דאס פֿאָר דעם
לייענער, זייןען בליז אַ קלײַינער טיל פֿון די טויווענטער אָוֹן
טויווענטער וואס געהן אַרום צוּוּשָׁען פֿאָלָק. אַידִישׁע וויסען
שאַפְּטָלָעַר האָבָעַן נאָך מיט פֿילָע יָאָרָעַן צוּרָק פְּאַרְשָׁתָאָנָעַן דעם
קוֹלָטָור הַיסְטָמָרֶישׁעַן ווּרְטָעַר פֿון די דָאוּגָעַן קָוְרָצָעַ שְׁפּוּרְכּוּן,
וועַלְכָעַ דָּרְקָעַן אַוִּסְטָרָן אָוֹן שָׁאָרָף אַ גַּעַדָּאנָק, אַ מִינְגָּן, וְעוֹזָעַ
געַן אַ לְּבָעָעַם פְּאַסְטוֹרָג, אָוֹן האָבָעַן וְיֵזְעָמָעַט, כִּי אַוְיסְצָוּ
פְּאַרְשָׁעַן דאס אַידִישׁע לְעַבָּעַן פֿון פְּרִיהֻרְדִּינָגָע יָאָרָעַן.

דעָר שפּרִיכּוּוּרְטָעַר ווּרְטָעַר באַצְּיַיכּעַנְט אלָס אַ פֿאָלָקָם שאָפָונָג,
וְוַיְיל עָר אַיוֹ נוֹט גַּעַשְׁאָפָעַן גַּעַוּוֹאָרָעַן פֿון קִיְּין באַשְׁטִימָטָעַר פֿערְ-
זָעַן. אַוּוֹדָאי הַאָטָם עַמְּ אַיְמָצָעַר גַּעַמוֹזָט צָוָם עַרְשָׁטָעַן אַרוֹוִיסָ-
זָעַן, אָוֹן אוּבָבָעַס הַאָטָם רִיבְטִיגָּא אַוְיכְּנָעַדְרִיקָט דַעַט גַּעַדָּאנָק הַאָטָם
עַמְּ זַיְּךְ „אַגְּנָעָנוּמָעַן“. אָוֹן האָטָם זַיְּךְ באָלָד פְּאַרְשְׁפְּרִיאִיט צְוּוַיְשָׁעַן
פֿאָלָק.

וְוַיְיל דָּעָר לְיִיעַנְעַר וְוַעַט זַיְּךְ אַיבְּרָצְיַיְגָעַן פֿון לְיִיעַנְעַן אָוֹן
אַיְבְּרָטְרָאַכְּטָעַן די שפּרִיכּוּוּרְטָעַר, לִיגְט אַין זַיְּךְ באַהְאלְטָעַן די
לְעַבָּעַנְט דָּעַרְפָּאָרָוָג, די מִינְגָּן אָוֹן גַּעַפְּלָעַן פֿון אַגְּנָעָנוּמָעַן
פֿאָלָקָם מַאְפָעַן, אָוֹן דָּאַרְיְבָעַר האָבָעַן מִיר דאס בִּיכְעָל אַ נָּמָעַן
גַּעַגְּבָעַן „פֿון פֿאָלָקָם מַוְיל“.

ערְגָּעַן וְוַאֲוֹן, מִסְתָּמָא בַּיּוֹם „אַידִישׁעַן ווּוִיסְעַנְשָׁאַפְּטָלוּכְּעַן
אַיְנְסְטִיטּוֹט“, גַּעַפְּינְט זַיְּךְ אַ אַמְּלָנוֹג פֿון פֿיל מַעַר שפּרִיכּוּוּרְ-
טָעַר, וְוַיְיַעַס אַיוֹ גַּעַלְגָּעָן חַבְּרָ שְׁלוֹם כִּין צָו וְאַמְּלָעָן, מִיר האָבָעַן
גַּעַפְּנוּנָעַן פֿאָר רַאֲטוֹזָאָם אַרוֹיְסְצָוּגְעַבָּעַן די טְוִיזְעַנְט, וְוַיְיל אַ סְּךָ
לְיִיעַנְעַר פֿון „אַידִישׁעַן וּשְׂוֹרְנָאָל“, וְוַאֲוֹן זַיְּךְ האָבָעַן זַיְּךְ גַּעַדְרוֹקָט
יעַדְעַן פְּרִיאִיטָאָג, האָבָעַן אַוְיכְּנָעַדְרִיקָט זַיְּךְ פְּאַרְלָאָגָג דָּעַרְצָן,
אוֹן מִיר האָבָעַן גַּעַרְעַכְעַנְט, אוֹ די וְואָס וְוַעַלְעַן דאס בִּיכְעָל קוּיפָּעַן
וְוַעַלְעַן דָּעַרְפָּוּן האָבָעַן אַ נִּוְיסְטִיגָּעַן גַּעַנְוָס.

.ק. הוֹרְדוֹוִיטְשָׁן.

וועגען פרנסה, ריינטום און ארימקיעט

אָרִיכָּעֶר אַרְיָמָאָן
אייז אַשְׁיָנָעֶר דְּלוֹת.

אויב ניט מיט פֿעַסְעָר,
זָאַל בָּאַטְשׁ זַיְן מִיט קָאנָעַן.

גַּעַלְתָּ אַיְזָ דֵי וּעַלְתָּ,
אוֹן דֵי וּעַלְתָּ אַיְזָ גַּעַלְתָּ.

אַרְיָמָע קְרוּבִּים
זַעַצְתָּ מַעַן הַינְּטָעָרָן אַוְוּוּעָן.

אוֹ מַעַן לְעַגְתָּ נִיט אַרְיָין טָאַקָּעַ,
נַעֲמַת מַעַן אַרְוֹוִים אַמְּבָהָת.

אַ בִּיְתָעַל אַן גַּעַלְתָּ,
אייז נַאֲר אַשְׁטִיק לְעַדְעָר.

אַ בָּעַל מְלָאָכָה
שְׁטָאַרְבָּט נִיט פֿוֹן הַוְּנָגָעָר.

אַ בְּרוֹנוּם שְׁעַפְתָּ זִיךְ אַוִיךְ אַוִים.

בָּא אַן אַרְיָמָאָן אַ צְוּוִילִינָג,
אייז אַ פִּינְפְּטִיעָר רָאָד צָוָם וּוְאַגְּנָעָן.

אַ גַּאֲלַדְעַנְגָּר שְׁלִיסְעָלִי,
עַפְעַנְגָּט אַלְעָ טִירָעָן.

א געפאלענעט,
טרעט מען מיט די פים.

א געשאנקענעט פערד,
קוקט מען ניט אין די ציין.

פונ א חזיר א חזר,
אייז אויך גוט.

פונ איטליךען הוין,
טראנט מען עפעם ארוים.

פונ על חטא,
ווערט מען ניט פעם.

אויסגעואנדרט אלע לענדער
און אהייס געקומען אן הייען און אן העמצע.

או מען בריחת זיך אָפַ אָוִיכַ הַיְסָעָן,
בלאָזֶט מען אָוִיכַ קַאַלְטָעָן.

או עס פעלט פרנסה,
הערט אויך דער שלום בית.

א טיר צו דער גאנט,
אייז א פענסטער צום האמעל.

או מען זוכט חלה,
פארליינט מען ברוית.

או מען טריינקט זיך,
כאנט מען זיך אן א שטורי.

או מען כאפט,
קריגט מען געקלאפט.

ערליך אוו שווערליך.

או מען קען ניט ארייבער,
מוו מען אַרונטער.

או מען שמירט,
פֿאָרט מען.

או עס געהט,
געהט עס דורך טיר און טויער.

בעסער אַרייכער שכн,
איידער אַרימער באַלעכָם.

דעָר בעסטער בטוח,
אייז די אַיינגענע קעשענע.

ווי עס ווועט זיין מיט כל ישראל
וועט זיין מיט ר' ישראל.

אלע אַרימע לײַט,
האָבען גוטע הערצער.

אן אַרימאן קוויקט זיך
מיט חלשות טראפען.

אַסְטְּ מְלָאָכָתִים,
אייז וויניג ברכות.

יעדר הונט
אייז א באָלעבָּס אויַף זיין מיסט.

ס' אייז בעסער מיט א קלונגען צו פֿאַרְלִירָעָן,
איידער מיט א נאָר צו גֿעוּנוּנָן,
עם אייז גוט צו זיין א באָלעבָּס,
אוּם אייז דָאַ מיט ווֹאָס.

קלאָפֶ דָאַס אַיְזָעָן,
כל זמן עַמְּ אַיְזָ נָאָךְ חַיְמָ.

צֵוּ בְּרוּת
געפינט מעַן שׂוֹין אַ מעַסְעָר.

קיינעָר ווַיְסָט נִיטָן,
וועמָעַן דָעַר שׂוֹךְ קְוֹעַטְשָׁטָן.

אוּ גָאַט גִּיט מִיטָן לְעַפְעָלָן,
גַּיבָּעָן מַעֲנְשָׁעָן מִיטָן שְׁעַפְעָלָן.

אוּ גָאַט ווֹילָן,
שִׁיסְטָן אַ בעַזְוִים.

אוּ אַן אַרְיָמָאן דָעַרְזָעָהָט אַ גְּרָאַשָּׁעָן,
שְׁפְּרִינְגְּטָן עַר פָּוּן דָעַר הוַיְטָן אַרְוּוּם.

אוּ דָעַר שְׁטִינוּן לִיגְט אַויַף אַיְזָ אַרטָן,
ווערטָן עַר אַויַיךְ באַוּאַקְסָעָן מִיטָן גְּרָאַזָּן.

אווי לאנג ווי דאס רעדעל דרעחת זיך,
דרעתהט עם זיך.

או מען איז פויל,
האט מען ניט איז מוויל.

ווען פרעהט זיך איז אַרְיָמָאן?
ווען ער פֿאַרְלִירְט אַזְגּוֹפֿינְט.

לויט די באקען.
דערקענט מען ווי די ציין קנאקען.

מען לאזט פֿאַלְעָן אַבעְגּוֹנוֹאנְט,
און מען חויבט אויף אַפְּעַדְעָר.

עם דאכט זיך, בא יענקט לאכט זיך;
קומסט צו דער טיר — ערנער ווי בי מיר.

או מען ניט ניט יעקבּן,
גיט מען עישׂוֹן.

או מען גַּנְבּוּעַט אַרוֹם דאס פֿערְדּ,
שליסט מען צו די שטאל.

או מען דארף דעם גַּנְבּ,
שנידט מען אים אַפְּ פֿוֹן דער תְּלִיהּ.

או מען האט די מטבּעַ,
האט מען די דעה.

או מען האט ניט קיין ברויט,
אייז ערנער ווי דער טויט.

או מען באפט,
בריהת מען זיך אפ.

או מען לעכט אן חשבונ
שטארכט מען אן וויזו.

או מען קווקט ניט צו מיט די אויגען,
דערלייגט מען מיט דער קעשענע.

אידים און ריד,
זייןען אין קבר גלייך.

בעסער דאס שלעכט פון גאטט,
איידער דאס גוטע פון מענסען.

בעסער דאס שלעכט פון גוטען,
איידער דאס גוטע פון שלעכטן.

לייגט ניט א געזנטען קאָפ,
אין א קראנקען בעט.

מען קען קיין מענש ניט דערקענען,
כיז מען האנדעלט ניט מיט אים.

נאָך א שרפַּה
ווערט מען ריד.

אלע אַרְוָמָע לִיּוֹת
האַבָּעֵן גּוֹטָע הַעֲרָצָעָר.

אלע שׁוֹסְטָעָרָם
גּעוֹהָעָן בָּאַרוּעָם.

אַ מְלָאָכָה אַיּוֹ אַ מְלֻכָּה.

אַ מְשָׁכָּבָן זֶאָל מְעַן פָּאַרְזָעַצְּעָן,
אוֹן אַן עַוְשָׂר זֶאָל מְעַן זַיִן.

אַן אַרְיָמָאָן
איּוֹ וַיּוֹ אַ לְעַכְעַרְדִּינְגָּעָר זַאָק.

אַן גּוֹלְטָן אַיּוֹ קִין וּוּעַלְטָן.

אַפְגַּעַרְעַכְעַנְטָן אַיּוֹ הַאַלְבָּב בָּאַצְּאָלָט.

אַ פְּרַעְמָדָעָר בִּיסְעַן שְׁמַעַקְתָּן זַוְּמָן

אַ קָּאָזָן קָעָן אַוְיךָ קָאַלְיָעָן מַאְכָעָן.

אַרְכָּעָט אַיּוֹ קִין שָׁאנְדָן.

אַ רִיְנָעָר חַשְׁבָּוּן,
איּוֹ אַ הַאַלְבָּעָר סִילּוֹק.

אַרְעָם אַיּוֹ קִין שָׁאנְדָן,
אַבְעָר אַוְיךָ קִין גְּרוֹיְסָעָר כְּבוֹד.

או מען זוכט,
געפינט מען.

או עם איז דא אויפ פיש,
אייז אויך דא אויפ פעפער.

דעך גוי איז טרייך,
זיין גראשען איז כשר.

אידיעש עשירות
אייז ווי א שניי איין מערין.

איינער חאט דעם ביוטעל,
דעך אנדרער דאס געלט.

געלט איז קיילעכדייג,
אמאל דא, א מאל דארט.

געלט געהט צו געלט.

ביי א פעטען טאָפ
אייז זיך גוט צו ריבען.

וואו דלפונ איז אן עושר,
אייז וויתא א חכם.

המבדיל בין קודש לחול,
ווער עם האט געלט, דעם איז וואויל.

וואו עם איז איבעריג,
דאָרט פעהלט.

דער גביר בלאזט זיך
און דער אַרְיָמָן ווערט געשוואָלען.

און אַרְיָמָן
טאר קיון בעל צדקה ניט זיין.

באָרגען מאכט זאָרגען.

בעסער שלעכט געלעכט,
איידער גוט געשטאָרבען.

בעסער אָן אויפגעקומענער גביר,
איידער אָן אַפְּגָעָקָומָעָנָר עוישָׁר.

ברויזט אָן זאלֶן צו עסען,
אבי דעם אמת ניט פֿאָרגֿעָסָעָן.

בעסער אָכְשָׁר/ער גראָשָׁעָן,
איידער אָטְרִיפָּה/גָּעָר גִּילְדָּעָן.

געלט באָרגען אָן לֵיב האָבעָן,
קָאָן מעָן קִינְעָם ניט נויטען.

או מ'איו צו גוט,
עסען די ווערים.

או מ'געחט מאָנגָעָן יְרוֹשָׁה,
באָצָאָלָט מעָן קְבּוֹרָה גַּעַלְתָּ.

אָלְעַבָּעָן אִין נויט, אִין נָאָך אֶלְין בעסער,
וּוי דער שענסטער טויט.

ס' איז בעסער א קראנקע קעשענע,
איידער א קראנקע נשמה.

ס' איז בעסער א געזונטער ארימאן,
ווײ א קראנקער עושר.

עם איז נישטאָ קיין שלעכטער מטבח
פאר א סוחר.

מייט תהיילום זאגען
קאן מען קיין וועקסלען ניט צאלען.

פרנצה היילט אלע מכות.

פארן מארגען זאל גאט זארגען.

פון שניי קען מען קיין
גאמעלקעם ניט מאבען.

פון א שלעכטער מישרת
האָט דער באַלעבָּס נאָר צרות.

אָבעל חוכ איז אָבעל יסורים.

און אָרימאן איז אָבעל צדקה
אויפֿ יענעמעם קעשענע.

אוֹ מען לענט אָרײַן קדחת
געטט מען אָרוּס אָ קרענְק.

ביים פֿרײַן מערען זיך די רינדער,
ביים אָרימאן מערען זיך די קינדער.

בעסער אן איינגענער סענט
ווײַ אָ פֿרְעָמְדָעָר דָּאַלְעָר,

בעסער אָ גְּרָאַשְׁעָן בִּי זֶה,
איידער אָ קְּעָרְבִּיל בִּי יְעַנְּסָם.

געבענשט זוינען די הענט
וואָס טוען פֿאַר זֶיךְ אַלְיָזֶן.

דעָר אַרְיָמָאן אַיז גָּעָרָן,
אוּ עָרְ בְּלִוְיכְּטָ בֵּים קְרָן.

דעָר וּוָסָ נִיט לְעַבְעָן,
נִיט אַוְיךְ צָום לְעַבְעָן.

דעָר חַשְׁבָּון אַיז צָדָקָן,
אוּן די קְעַשְׁעָנוּ אַיז גַּעַשְׁעִיגָּט.

די שׂוֹעֲרָסְטָעָ אַרְבָּעָט אַיז
אַרוֹמְצֻוֹגָעָהָן לְיִוְרָגָן.

דָּעַם לִיגְנָעָרָס נָאָמָנוֹת,
איַז וּ דָעַם מָסְוָרָס רָחְמָנוֹת.

וּוְעַן דָּעָר פִּיסְקָ וּוְאלְטָ גַּעַלְעָנָעָן אַין דָּרְעָדָה,
וּוְאלְטָ דָּעָר קָאָפְּ גַּעַגְעָנָעָן אַין גַּאַלְדָּ אַגְּנָעָטָאָן.

וּוְעַר עַס וּוְעַרְטָ רִיךְ פָּוּן גְּזִילָה אַוְן רְצִיחָה,
דעָר הַאָט נִישְׁטָ קִיְּן מְנוֹחָה.

1

וואַס גָּטְ נִיטֶן,
דאָרְפַּ מָעֵן אַנְגָּעָמָעֵן פָּאָר לִיבֶן.

וועָן כִּינִים זָלְעָן זַיִן מְעוֹתָן,
וואַאלְט עָרְ גָּעוּעָן אֲגָרוּסְטָר בָּאַלְעַבָּאָם.

וואֹהַיָּן קְרִיכְסְּטוֹ שְׁלִיםְ-מוֹלָה?
צָוָם אַרְיָמָאן.

נוֹיִט בְּרַעֲכַט אַיְזָעָן,
דְּלֹות בְּרַעֲכַט שְׁלַעַסְעָרָן.

מָעֵן חַנְפָּט נִיטֶן דָּעֵם גָּנִידֶן,
נָאָר זַיִן גָּעַלְטָן.

וואַס אַן אַרְיָמָאן רִיסְטָט נִיטֶן אָפְּ מִיטָּן גָּוָאָלָדֶן,
דאָס הָאָט עָרְ נִיטֶן.

פָּוָן נְעַמְעָן וּוְעַרְטָמָעָן נִיטֶן אַרְיָים.

פָּאָר מְאַרְגָּעָן,
זָלְגָּט זָאַרְגָּעָן.

פָּאָר נְוִיִּטֶן,
עַסְטָמָעָן וּוְיִם בְּרוּוִיטָן.

עַרְלִיךְ אַיְזָ שְׂוּעָרְלִיךְ.

דָּעָר אַרְיָמָאן עַסְטָט דִּי לְוָנְגָעָן,
וּוי דָּעָר עַוְשָׂר דָּאָס בְּרוּסְטָ פְּלוּוּשָׁן.

איינער בענשט מזומן,
דער אנדערער האט מזומן.

א אידען'ס פרנסה איזו יונן ואנחה,
אוון זיין גליק איזו א מערכה.

או מ'האנדעלאט מיט א נאדייל,
האט מען א נאדייל.

או מען פארזע策 דעם טליות,
אייז שווין א סימן דלות.

אן הוועצה
אייז ניטא קיין הטעטה.

אייטליךער באַלעבאָם
האט פליי איז נאָן.

או מ'האנדעלאט מיט האַנג האט מען א ליעק,
או מ'האנדעלאט מיט טאַבָּאָק האט מען א שמעק,
או מ'האנדעלאט מיט גַּרְנִיט האט מען גַּרְנִיט.

א געפֿאַלענען העלפֿט גַּט.

בְּיָמֵי אֲרִיאָמָן
ווערט די חכמה דערשלאָגָנוּן.

געלאַט האט א מיאָסֶן טאַטָּעָן
אוון איז דאָך א ייחָסָן.

וילסטו ריך וווערעון,
זוי זיבען יאָר אַ חזיר.

קוייף אָן אָקס פֿאָר אַ גְּרָאַשְׁעָן,
או ס'אייז נִיטָא דֿער גְּרָאַשְׁעָן.

או מען זאל ווֹאָרטָעָן אוֹפֶט דַּעַם לְוחֵס "פֿאָגָאַדְּעָן",
וּוְאַלְטָמָעָן קִינְמָאָל קִין בְּרוּיטָנִית נִיטָגָהָטָן.

דֿער דְּאַלְעָר אִיּוֹ דֿער גְּרָעַסְטָעָר יְהָסָן.

מייטָה חֲכָמָה גַּעַתְּמָה מען נִישְׁטָמָה אַין מָאָרָק אַרְיָין,
מְ'וּאַלְטָמָעָן גַּעַקְעַנְטָמָעָן לְעַבְעָן,
נִאָר מְ'לָאָזָטָמָעָן נִישְׁטָמָה.

מען שְׁטָאַרְבָּטָמָעָן נִיטָפָן הַוְּנָגָעָר,
נִאָרָפָן כְּבוֹדָן.

ס'אייז נִאָךְ אַ נִּסְמָחָן,
וּוְאַסְמָחָן מְאַגְּנָעָן אִיּוֹ נִיטָפָן גְּלָאָזָן.

ס'אייז בְּעַסְמָרָן אַ לְאָךְ אַיְזָן קְעַשְׁעָנָן,
אַיְזָעָר אַ ?אָךְ אַיְזָן חָאָצְעָן.

ס'אייז בְּעַסְמָרָן אַן אָונְגָן מְזָלָן,
זוי אַ פְּונְטָמָעָן גְּלָאָדָן.

פָּוָן בְּלָיוֹן וּוְאַסְמָרָן,
קָאָן מען קִין קְרוּפְּנִיקָן נִיטָקָאָכְעָן.

פָּוֹן צְוֹזָגָעַן בֵּיו גַּעֲבָעַן,
איוֹ אָ גְּרוֹיִסְעֶר מַהְלָךְ.

אָ סְּךָ בָּאַלְעַכְּאָטִים,
וּוַיְינִיגָּג מַוְּלָה בְּרַכָּה.

אוֹ מַעַן רַיְיבָּט זַיְדָא אָרוּם אָנְגִידָא,
רַיְיבָּט מַעַן זַיְדָא אָוִים אָלָאָךְ.

אוֹ אָנְגִידָא קְוָמָט אָפָּ אָנוֹן אָן אַרְיִמְאָן קְוָמָט אָוִוָּתָא,
איוֹ נַאֲךָ אַלְזָן נִיטָּגְלִיאָן.

אָן אַוְפְּגַעַקְוָמָעָנָעָר עֹוְשָׂה,
חָאָטָט פְּיִינְגָּט אָן אַרְיִמְאָן.

דְּלוֹת מַאֲכָתָ פְּסָלּוֹתָ.

דָּעַר דְּלוֹת
לְעַגְתָּ זַיְדָא צְוַעַרְשָׁת אָוִיפָּן פְּנִיםָ.

אָן עֹוְשָׂה חָאָטָט תָּמִיד
אָ שִׁינְעָן טָאַכְטָעָרָ.

בֵּיָא קְבָצָן
וּוְאַקְסָעָן דֵּי קִינְדָּעָר גַּעֲדִיכְטָעָר.

וּוְאָסָמָ מַעַרְ קְבָצָן, מַעַרְ הַוְּלִיאָקָעָא,
וּוְאָסָמָ מַעַרְ נַגִּידָא מַעַרְ סְוּוּנִיאָקָעָא.

אָ קְבָצָן איּוֹ דֵּי בָּעַסְטָעָ שְׁמִירָהָ.

הויליע קבצן,
צורות קאסטאן קיין געלט ניט.

א איד קאן אלע מלאכיות:
פֿסְחַ אִיזֶׁ עָרֶךְ אַ בְּעַקְעָרֶךְ;
שְׁבוּוֹת — אַ גְּעַרְמַנְעָרֶךְ;
תְּשֻׁעָה בְּאָבֶךְ — אַ זְׁלִילְגַּעַרְךְ;
סְכֹות — אַ בְּבוּ מִיּוֹסְטָעֶךְ;
הַנוּכָה — אַ בְּלָאי גְּוַסְעָרֶךְ;
רָאשֵׁ הַשְׁנָה — אַ שְׁוֹפֵר בְּלָאָזְעָרֶךְ.

לאנג געדונגגען,
אַבְעָר עַרְלִיךְ בְּאַצְאָלָטֶךְ.

די מלאכיה דארף מען קענען.
און יושר דארף מען האבען.

או מען האט אין האנט אַ מלאכיה,
קומט אַריין די ברכה.

אַ מלאכיה אִיזֶׁ אַ מלוכָה,
אַבער עַם ניט ניט קיין מנוחה.

די מלאכיה האט לִיבֶךְ,
צַו מַאֲכָעָן בְּרַכָּה.

טו נאָר פְּלִיאִיסְטִיגֶׁ דִּין מלאכיה,
וועט שוין קומען די מזול ברכה.

פְּרָנַסָּה אֵיזֶ דָּעַם מַאנְסָ מַזָּל,
קִינְדָּעָר וַיְינְעָן דָּעָר וַיְיִבְשָׁסָ מַזָּל.

אַלְעָ מִיאָוָסָעָ פְּרָנָסָותָ,
הַאֲכָעָן שִׁינְעָ מַזָּלָותָ.

אוֹ מַעַן הַאֲטָמָתָ מַעֲוָותָ,
אֵיזֶ מַעַן בַּאֲלַעַבָּאָטָםָ.

אוֹ גַּאַטָּ לְאַזָּותָ לְעַבָּעָןָ,
מַזָּוָּ עַר דָּעָרָצָיו מַעֲוָותָ גַּעַבָּעָןָ.

פָּאָמְלִיעָן לְעַבָּעָן, חַהּוֹ נְלָהָ, לִיבָּעָ אֵיזֶ מַזָּל

אוֹ דָעָרָ מַזָּל אֵיזֶ קְלִיּוֹןָ,
הַעַלְפָטָ נִימָטָ קִיּוֹןָ גַּעֲוָוָיָןָ.

אוֹ מַעַן הַאֲטָמָתָ מַזָּלָ,
דָּאָרָףָ מַעַן קִיּוֹןָ חַכְמָ נִימָטָ וַיּוֹןָ.

אוֹ מַעַן הַאֲטָמָתָ זִירָ בָּאָמָתָ לִיבָּ,
קָעָןָ מַעַן שְׁלַאֲפָעָןָ אַוִּיפָּ אַשְּׁאָרָףָ פָּוָןָ אַשְׁוּעָרָדָ.

אוֹ מַעַן הַאֲטָמָתָ לִיבָּ דָּאָםָ וַיְיִבָּ,
הַאֲטָמָתָ מַעַן לִיבָּ אַירָ גַּאנְצָעָ מַשְׁפָּחָהָ.

אוֹסֶם דַּי אָוִינְגָּעָן,
אוֹסֶם דַּעַם חָאָרְצָעָן.

וּוֹאוֹעַם וַיְיִנְעַן דָּא אַסְרָה בַּאֲלֻבָּאַסְטָעָם,
איַזְדַּי שְׁטוּב נִיטָּאַיְסְגָּעָקָעָרָט.

וּוֹעַן אַן אַלְטָעָר מָאַן נַעַמְתָּא בַּתְּוֹלָה,
חָאָכָעָן בַּיְדָעָ נִיטָּקְיָין גְּדוֹלָה.

אַיְתְּלִיכָּעָם קִינְדָּה
וּוֹעָרָט גַּעֲבּוּרָעָן מִיטָּזְיָין מַזְלָה.

צְוֹזָגָעָן אוֹן נִיטָּגָעָבָעָן,
מַאֲכָטָא בֵּיזָא לְעַבָּעָן.

קְלִיְונָעָ קִינְדָּעָר — קְלִיְונָעָ צְרוֹתָה,
גְּרוֹיסָעָ קִינְדָּעָר — גְּרוֹיסָעָ צְרוֹתָה.

צְוֹיִי קָעָץ אַין אַיִין זָאָקָה,
קָעָנוּן קְיָין שְׁלוּם נִיטָּחָאָכָעָן.

אוֹ דָאָם וּוֹיִיבָּ נִיטָּאַין סְפָאַדְעָה,
גַּעַהַטָּ דָעָרָ מָאַן אַין פָּאַנְטָאָפָּעָל.

אוֹ מַעַן אַיִילָתָ זִיךְרָה,
חָאָטָמָעָן אַ מִידָּעָל.

אוֹ מַעַן קְלִיְיבָּטָ צְוֹפִילָה,
פָּאַלְטָמָעָן אַין אַ בְּלָאָטָעָ אַרְיָין.

אין דער שיפעל
לייגט דער שלום בית.

גאנט זיצט אויבען,
און פארט אונטען.

חתנ-יכלה האבען גלעוערנע אויגען.

נית אלעט או נאלד
וואס עס גלאנטען.

א מאן ווי א מוויז און א וויב ווי א חווין,
או נאך ניט גלייך.

א שטוב אן א באַלעבאָסטע,
או ווי א וואגען אן רעדער.

א בחור טאָר קיינ שדבן ניט זיין.

או די באַלעבאָסטע או א קאיין,
או די קאיין א באַלעבאָסטע.

או די באַלעבאָסטע או א שלים-מולעניצע,
או די קאיין א בריה.

א מאמע דעם צו די קינדרעס חסרוונות,
און דעם מאנעם בזיזנות.

א מיידעל, או מען מאכט ניט חתונה,
מאכט זיך אליען חתונה.

דער בעסטער ביסען,
קומט אָן דעם ערנטען קינד.

אַיידער דער טאטע איז געבורען געוווארען,
שטייט שווין דער זון אויפֿן דאך.

איין פָּאטְעָר קען אויסחהָלְטָעָן צען קינדער,
אַכְּבָּעָר צען קינדער קענען איין פָּאטְעָר ניט אויסחהָלְטָעָן.

אן אוֹגְגָעָבָעָטָעָנָעָר גָּאַסְטָ אַזְּ עַרְגָּעָר וְוִי אַ בְּלָאַטְעָר.
דאָם עַפְעַלְעָ פָּאַלְטָ נִיט וְוִוִּיטָ פָּוּן בּוּים.

דאָם שְׁמָאַלְעָ רִינְטָ אַוִּים,
אוֹן דָּאָם גְּרוֹבָּ בְּלִיבְּכָּתָ.

בעסער אוֹ דער מאָן שְׁמַעְקָטָ מִיטָּ וְוִינְטָ,
וְוִי מִיטָּ רְזִיךְ.

זֵה אַטְ אַפְתָּר הַמְלָכָהָסֶ חָנָן,
אוֹן מְרַדְבִּי הַצְדִיקָסֶ פְּרוּמָקִיטָ.

וּזְאָסֶ דַי עֲרָדָ דַעַקְטָ צָוָן,
מוֹזָ מעָן פָּאַרְגָּעָסָעָן.

וּזְעַן עַם פָּאַלְטָ,
פָּאַלְטָ עַם מִיטָּ דַעַר פָּוּטָעָר אַרְאָפָ.

וּזְעַר עַם חָאַטָּ קִינְדָעָר אַיְן דַי וְוִוִינְגָעָן,
מוֹזָ לאָזָעָן לִיְתָעָן צְוּפְרִידָעָן.

דער טאטע א וואָלְף,
דער זונ א הונט.

ווער עס וואוינט און א גלווערנער הייז,
טאר אויפ קיין שטיינער ניט וואָרפֿען.

א שטוב דארפֿ האבען א באַלעכָסְטָע,
און א שטאל דארפֿ האבען א באַלעכָאָם.

אויפֿ א שטוב בויען און א קינד אויסגעבען,
אייז דאָ בִּי גַּטְּ אָבּוֹזְנָדָעָר אָוּצָר.

א מoid מיט א הויקער,
מאכט זאָרג ערְבָּ וּבָקָר.

אייטליךע משפחָה,
האָט זיך אַיר סְרָחָה.

מייט וועמען אַפְּצָלָאָזָעָן אַ שִּׁיחָזָן,
אייז וויבטיגער ווי מיט וועמען צו טָאנָן אַ שִּׁיחָזָן.

נדֵן קענען עלטערָעָן גַּעֲכָעָן,
אַכְּבָּר ניט קיין מָזָל.

ニישט דאס וואָס אַיז שְׁעָהָן,
נֶגֶר דאס וואָס אַיז לִיב.

סְּאַיז בעסער אַן אַונְצָן מָזָל,
וּוְאָ פָוְנט גָּלָד.

פונַ קְרוֹמָעַ שִׁידּוֹכִים,
קְומָעַן אֲרוֹויָם נְלִיבָעַ קִינְדָּעָה.

צְוֹרְשָׁעַן מָאָן אָוָן וּוַיְיָבָּּן,
איַז נָאָר נָאָט אַשּׁוֹפֶט.

צְוֹלִיבָּן שְׁלוֹם בֵּיתָן,
מעָגָן מָעָן זָאנָעָן אַלְיגָּעָן.

אוֹ אָן אַלְטָעָר בְּחָור שְׂטָאָרְבָּטָן,
חָאָכָעָן מִיְּדָלָאָךְ אַנְקָמָתָן.

אָנוֹוָעָרָעָן נָדוֹן אָוָן יְרוֹשָׁהָן,
איַז נִיטָּקִין בּוֹשָׁתָן.

אָשְׁנִיְידָעָרָסָן אַוְיָבָּן,
איַז נִיטָּקִין אַשְׁתָּאָישָׁן.

אָמְשָׁוְמָד אִין דָעָרָ מְשָׁפָחָה
קְוָמָט אַמְּאָל אַוְיךָ צָוָנוֹן.

נִיטָּאָקִין מְזֻוְמָנִים,
איַז אָוִים מְחוֹתָנוֹם.

אָשְׁדוֹךְ זָאָל מָעָן טָאָן אִין דָעָרָ הַיִּם,
אָגָבָה זָאָל מָעָן מַאָכָעָן אִין דָעָרָ פְּרָעָם.

אָוְמָעָטָוָם אִיז גָוָטָן,
אָכָבָעָר אִין דָעָרָ הַיִּם אִיז נָאָךְ בְּעַסְעָרָן.

א וויב איז גוט צום ליב,
אבער ניט צו דער נשמה.

אלטע ליבע זשאוערט ניט.

אן אשט חיל גיט דעם מאן
א האלבע פרנסת.

א גראוש איז ניט קיין פרוש.

א פריעץ האט אינזינען פערד און הינט,
א איד האט אינזינען וויב און קינד.

בעסער א זונ א בעדר,
איידער א טאכטער א רביצין.

בעסער די תנאים צורייסען,
איידער די כתובה.

בעסער א יונגע אלמנה,
ווײ אַלטָע מויַד.

בי א סך ניאנקען,
ווערט דאס קינד דערשטיקט.

דער פרוייס שבל איז אויר צירונג,
דעם מאנ'ס צירונג איז ווינ שבל.

ווען ס'אייז ניטא קיין ברוית און הויז,
געהת די ליבע ארוים.

טאטע-מאמע זונדיגגען,
און די קינדער קומען אפ.

טאטע-מאמע זוי די רוחות,
די קינדער זוי די שדים.

חתונה האבען און שטארבען,
אוּזַ קִינְמָל נִתְן צוֹ שְׁפָעַט.

א בחר ווי א בוים,
א מוד ווי א צימעם.

שפיל דעם חתן זוינענדיגם,
עד האט זיך זייןם אין זינען.

צוֹ דֵעַרְ כּוֹפֶה גַעֲחַתְ מַעַן,
צָוָם גַט לְוִיפְטָ מַעַן.

פרענְדָע דָאָנוֹתָ
נִעְמָנָן נִתְ אַוְעַק דָעַס שְׁלָאָג.

עד אוּזַ אַוְעַקְנוּגְאנְגָעַן,
וּזְזַיְדְ מַיְדְ פָעַן טָאָנָץ.

חַתָּן, מָאָךְ דִיר הַאָרְצָן.

אַיְךְ מָאָן, דָו וּוַיְבָן;
אַיְךְ שְׁלָאָג, דָו שְׁוַיְיגָן.

אַיְךְ חַאָב דִיךְ לְיָב,
וּזְזַיְדְ אַפְרְפְוִילְטָעַ רִיב.

בײַיטאָג צוֹם גֶּט,
בִּיּוֹנָאָכְטַ צוֹם בְּעֵט.

אַ חֲסִרּוֹן,
דיַ כְּלָה אַיזְ צֹו שְׁעָהָן.

אַן מַזְלָה
זָאַל דַעַר מַעֲנֵש גַּאֲרָנִית גַּעֲבּוּרָעַן וּוּרְעָעַן.

אַ מאַן אַיזְ אַ גְּלוֹת,
אַבְּעָר דַעַר גְּלוֹת זָאַל לְאַנְגָּאנְהָאַלְטָעָן.

אַיְנוּנָרְ חָאַטְ לִיבְ דַעַר בָּאַבְעָן,
דַעַר צְוּוּיְטוּרְ דַעַם זְיִידָעָן.

אַלְעָ בְּלוֹת זְיִינָעָן שְׁעָהָן,
אַלְעָ מְתִים זְיִינָעָן פְּרוּם.

אוֹ דָאַס וּוַיְיבְ אַיזְ אַ וַיְלָדָת,
אַיזְ דַעַר מַאַן אַ יַאַלְדָ.

אַ בָּחוֹר מַאָכְטַ קִידּוּשַׁ,
אַיְבָעָר שְׁפָעָנָר.

אַ הָאָרֶץ פִּילְטַ אַ הָאָרֶץ.

אַ גּוֹטְ מַזְלָה,
עַלְטָעָרָט זְיךָ נִימָט.

אַיזְ דָאַ גַּעַלְטַ,
אַיזְ דָאַ אַ חַתָּן.

א קינד איז ערגעער ווי א גולן,
און מ'מוּנוֹ נאך טאנצעען אויפֿ זיין חתונה.

א ספר תורה זאל מען פָּרוֹזְעַצְעַן,
און א מידעל זאל מען חתונה מאכען.

או דער זון האט חתונה,
גיט ער דער וויב א כתובה און דער מאמע א גט.

או אן אַרְיָמָאן מאכט חתונה,
חֲבֻעַן דֵּי הִנְתְּגַנְּצָעַ קָעֶפֶן.

או דער מאן איז א דאיין,
אייז דאס וויב א דינייע.

או דער מאן איז א רב,
אייז דאס וויב א רב'יצין.

דאַס עַרְשְׁטָע וּוְיִבְּ וּיְ אַהֲנָטָן,
דאַס צְוּוִיְטָע וּיְ אַקָּאַן,
דאַס דְּרִיטָע וּיְ אַחְוָר.

ווען חתְּנָכְלָה קַוְשָׁעַן זִיךְרָן,
מעגַעַן דֵּי שְׂדָכָנִים גַּעַנְהָן אַהֲיָם.

זאל בעסער דאס קינד ווינגען,
אייזעַר דֵּי מאמע.

זאל זיין א בעדעַר,
אבי פֿוֹן דער פרעַמְדָן.

חתונה האבען דויערט א שעה,
און צרות האט מען דאס גאנצע ליעבען.

יחס אופין בית הקברות,
און אין דער חיים צרות.

פרי אויפשטען און פרי חתונה האבען
שאדרט ניט.

צום גליק
דארכּ מען קיון הבטה ניט.

או דאס ברויט פאלט מיטן פנים אראָפּ,
אייז א טימן, או די כלה אייז הוונגעידינג.

אוֹ אַ מִיּוֹדְעֵל פָּאָרוֹזִיצְטּ,
אייז זי ווי אַפְגַּעַלְעַגְטּ סְהֻוֶּרֶת.

חוין דעם נדוֹן,
מוֹ אַ מִיּוֹדְעֵל נַאֲךְ האבען אַ גוֹטְעָן צָדּ.

אוֹ דַעַר מָאַן איַז פְּסָחָ אַ מְלָהּ,
אייז די ווֹיְבּ אַ מְלָכָתּ.

אוֹ דָסּ מָוֵל גַּעַחַטּ,
קְעַלְבֶּטּ זַיְדְּ דַעַר אַקְמָפּ.

ווען דאס מָוֵל קְוֹמַטּ,
שְׁטַעַל אִים אַ שְׁטוֹלּ.

נָאָט אַיּוֹ אַ פָּאָטָעָר
דָּאָס מֶזְלָאַיּוֹ אַ שְׁטִיףַ-פָּאָטָעָר.

אוֹ דָאָס מֶזְלָגַעַת נֵיטַ
מַאֲכָטַ קְמִין בֵּית בָּגַ.

שְׁכָל אַוּן מֶזְלָ
אוֹן וּוּי אַ רְוִיהָעָר בְּרִילְיאָנַטַּ.

נוֹאָס נַוְצָטַ מֶזְלָ
אַן בְּרַכָּה?

אִיטְלִיבָעָר קִינְדַּ
וּוְעָרְטַ גַּעֲבּוּרָעַן מִיטַּ זַיְן מֶזְלָ.

אוֹ אַ מְוֻטָּעָר שְׁרִיְּתַ אַיְּקָ אִיר קִינְדַּ מְמוֹרָ
מַעַגְמַעַג אִיר גַּלוּבְעַן.

אוֹ דָעַר מְלַמְּדַ קְרִינְגַּט זַיְךְ מִיטַּ דָעַר וּוְיִיבַּ
אוֹן אַךְ אַוּן וּוְעהַ דִּי תַּלְמִידִים.

אִיטְלִיבָעָר מְלַמְּדַ
אוֹן אַ שְׁטִיךְ שְׁלִימַ-מֶזְלָ.

נְדַן אַוּן יְרוֹשָׁה
גַּעַנְמַיְּטַן טִיְּוָעַל אַיּוֹן חַבְרוֹתָא.

בְּעַסְעַר צַעַן מִשּׂוּמְדִים,
אִידְעָר אַיּוֹן שְׁלַעַכְטָעַ וּוְיִיבַּ.

פָּאָר אַ וְוִיב,
איַן קֵיָין סֹוד נִיטָּא.

דָּעֶרֶצְעַהָּל דָּעֶר וְוִיב אַ סֹּוד,
אוֹן שְׁנַיְיד אִיר אוֹסְט דַּי צָוָנָג.

די פְּרוּזְהָאָט דַּי יִסּוּרִים,
אוֹן דָּעֶר מָאָן מַאֲכָת דֻּעָם בְּרִית.

חַכְמָה אַוְן נָאָרִישְׁקִיַּת

וּוְאָס טְוִיגְ חַכְמָה,
אוֹ נָאָרִישְׁקִיַּת גְּלִימָד.

צְוִוְישָׁעַן אַחֲמָ אַוְן אַ נָּאָר,
איַן דָּעֶר אָונְטְּעַרְשִׁיד עַטְלִיכָּעַ מִינּוֹת.

אַ נָּאָר, אַ נָּאָר,
אוֹן שָׁאָקְעַלְתָּ זִיךְ.

יעַדְעַר נָאָר
איַז קְלוֹג פָּאָר זִיךְ.

אוֹ אַ נָּאָר גַּעַתְ אִיבָּעַר די קְרָאָמְעָן,
פְּרָעָהָעַן זִיךְ די קְרָעָמְעָר.

אַ נָּאָרִישְׁקִיַּת
גַּעַדְעַנְקָתָ זִיךְ.

וּוְעַן אַ קִּינְד זָגָנְט אַחֲמָה שְׁטוֹפָ עַם אַרְוִוִּים,
וּוְיַיְל עַר קָעַן בָּאָלְד זָגָנְעַן אַ נָּאָרִישְׁקִיַּת.

או משיח וועט קומען וועלען אלע קראנקע געהוילט ווערטען,
נאָר דער נאָר וועט בלוייבען אַ קאַליקען.

אַ מיזער קען מען זיין,
אַבער קלונג מז מען זיין.

אַ נאָר געהט אַין באָד אַריין,
אוֹן פֿאַרגעסט זיך דָּאָס פֿנִים אַפְּצָוָוָאַשָּׁעָן.

אַ נאָר אַיּוֹ קְרָאָנָּקָן,
אוֹיפֿ אלע דְּמַחְ אַברִים.

אַ צוֹּ גוֹטָעָר,
איַז אַ האַלבָּעָר נאָר.

אַ גַּאנְצָעָר נאָר,
איַז אַ האַלבָּעָר נְבִיאָ.

אוֹ גַּטְמַ ווֹיל אַיִינָעָם שְׁטוֹרָאָפָעָן,
נעַמְטַ עֶר בֵּי אִים צוֹ דַעַט שְׁבָלָן.
אַ בהַמָּה בלוייבט אַ בהַמָּה.

אַ חְלוֹם אַיּוֹ אַ נְאָר,
אוֹן גַּטְמַ אַיּוֹ אַ האָר.

וועָן דער נאָר אַיּוֹ נִיט מִיְנָעָר,
וּוְאַלְטַ אַיּוֹ אוֹיךְ גַּעֲלָאָכָט.

אַן עַולְמַ אַיּוֹ נִיט קְיֻין גּוֹלָם.

עם איז בעסער פון א קלונגען א פאטש,
איידער פון א נאר א קויש.

פון אן איינגענעט
האט מען דאס גענאר.

כעט וחמה
מאכען א מענטש פאר א בחמה.

פון א נאר האט מען צער.

דער שבַּל איז א קרייבער.

חזנים זיינען נאראנים.

יעדר הויף האט זיך זיין נאר.

די עייר ווילען זיין
קליגער ווי די היינער.

די עייר זיינען טאקע קליגער ווי די היינער,
נאר זיך ווערען באלאד פארשטונקען.

אן אקס געהט קיין אלמיין,
און קומט צורייך אן אקס.

א נאר ווייזט מען ניט
קײַן האלבע ארבעט.

איין נאר מאכט א סך נאראנים.

מקח בליבט מוקח,
נאר בליבט נאר.

קינדר און נאראנים
וְאַגָּעַן דַּעַם אַמֶּת.

שכל און חרטה
קומען חמיך צו שפעם.

אלע נאראנים
האבען דאס חתונה פנים.

א נאר איז א גוז.

איין דער יוגענט א בהמה;
אויפֿ דער עלטער א פערד.

א נאר דארפֿ האבען
א סִיךְ שִׁיךְ.

או מען זיעיט געלט,
וואקסען נאראנים.

בעסער א קלונגער רישע,
איידער א גוטער שוטה.

בעסער זיין אונטער קלונג אונטערטערניג,
איידער איבער נאראנים א קעניג.

ווײַיבֵּער האבען לאנגע האָר
אוֹן קוֹרְצָעַן שְׁכָל.

וואס איז דער חילוק צו דער נאר אידער דער קלונגער שלאנט,
אַבִּי סְטוּט וּוּהָ.

ווען נאטע זאל וועלען זיך צוחערען צו די נאראנים,
וואלט די וועלט געהאט אן אנדער פנים.

מען נארט נישט קיינעם,
נאר זיך אליאן.

צרות און גלי

צרות טרייבען אויפן בית הקברות.
או דאס אומגלייך דארך איינעם טרעפעז,
טרעפט עם אום אויפן גלייכען ווועג.

בוי יעדען אומגלייך,
אייז אויך פאראן א גליך.

או מ'האָט אויף פורים יסורים,
אייז אויף פסח חושך.

דעַר יִם אֵין אָן אַגְּרוֹנֶט,
אונ אידישע צרות אָן אַברָעָג.

אַהֲלָכָע וּוְעַלְתָּ לְעַבְתָּ וּוְשְׁרוֹתָ
די אַנְדָּעָרָע לְעַבְתָּ אַין צָרוֹת.

אַבְּיִ יָאָרָעָן,
צָרוֹת קּוּמָעָן אַלְיוֹן.

דַּעַר טוֹוִיט
דַּעַר לְיוֹזָט פָּוּן אַלְעָ צָרוֹת.

שלאָפַ,

וועסטו די צרות פֿאָרגעטען.

צרות נעמָן אָרָאָפַ דעם קָאָפַ.

צרות לְעֵגֶט זיך צּוּרְשָׁת אָוֹפַן פְּנִים.

איין די בעסטע צִוְיטָעָן זָאָלְסָטוּן זַיִינָן גְּרוּיטָן,
זו בְּאָנְגָעָנָעָן צְרוֹת אָוֹן לְיִידָן.

מען דָּאָרָף נָאָר בעטָעָן אָוּפַן יָאָרָעָן,
קִיְיָן צְרוֹת וּוּעָט שְׂוִין נִיטָּפָעָן.

פָּנוּן פְּרָיוִיד לְעֵבֶט מַעַן נִישְׁטָמָת,
פָּנוּן צְרוֹת שְׁטָמָרְבָּט מַעַן נִישְׁטָמָת.

פָּאָר אַיְינָעָם אַטְוָהָה,
פָּאָרָן צְוּוִיטָעָן אָן אָמְגָלִיק.

וְאָסָם יְרָשְׁ/עֲנָן אִידְעָן?
צְרוֹת אָוֹן מְעַרְיָדָעָן.

סְ/אוּן בעסער אַסְךְ דָּאגָות,
אַיְידָעָר אַיְינָן דָּאגָה.

שְׁעַהְנְקִיִּט אָוֹן מִיאָוּסְקִיִּט

עם אַיְזָה שְׁעַנְעָר אַמְיאָוּסָע לְאָטָע,
אַיְידָעָר אַשְׁעַהְנָעָר לְאָדָר.

נִיטָּדָעָר שְׁעַהְנָעָר פְּנִים אַיְזָה דָּעָר עִקָּר,
נָאָר דָּעָם שְׁעַהְנָעָר הָאָרָן.

אויפֿ דער מצבָה,
קוקט יעדערער אויס שעהן.

או מען טוט א שטעקען אן שעהן.
חאָט ער אויך חן.

איינטאל אויז שעהן, צוויימאל האָט נאָך חן,
דרוי מאָל האָקט מען אויס די ציין.

בעסער פון א שעהנעם א בים,
איידער פון א מיאומַן א קוש.

די וועלט אויז שעהן,
נאָך די מענשען מאָכען זי מיאום.

חן שטייגט איבער שעהן.

כבוד אוֹן אָמְכּוֹד, נָאוֹה אוֹן עֲנוּוֹת

א גוֹד הָאָט פִּינְטְּ כְּבוֹד
וְוי א קָאַז סְמֻעְטָעָן.

שְׁטוּחָ נִיט אָונְטָעָרָן וּוְאָנְטָמָּט,
וּוְעַסְטוּ נִיט הָעָרָעָן דֵּין אִינְגָעָן שָׁאנָה.

דָּעָר שְׁעַנְסְטָעָר כְּבוֹד אַיִן,
אוֹ מעַן וַיַּצְטַּא אַיִן דָּעָר הַיִם.

פָּוֹן אָמְכּוֹד אַנְטָלוֹף,
אָבָעָר דָּעַם כְּבוֹד לְוִיפָּה נִיט נָאָך.

וּוְעָר עַם אַגְּמָלְוִיפָּט פָּוֹן כְּבוֹד,
דָּעַם יָאָגָט נָאָך דָּעָר כְּבוֹד.

צו פיל עניות,
איו א האלבער שטאלין.

בעסער א בושת פנים,
ווי אן עזות פנים.

דער וואם טומט גאהה טרייבען,
מויז צרות ליידען.

וואם דער פרײַז איז גראמער,
אלין קלענער איז ער בי זיך.

ניט קלאסיפיזער טע

א שיקסע ביהם רב
קען אויך א שאלה פסק/ענען.

א שעיה פאר שבת
איו נאך אלין ניט שבת.

א פאטיש פארגענט
און א ווארט באשטענט.

א אידישע ירושה
איו א נילדענער אדער.

א קינד אן א פאטער איז א האלבער יתום.
אן א מוטער — א גאנצער יתום.

אָדָעֶר מַעַן דָּאָרָף נִישְׁתָּחַט,
אָדָעֶר עַמְּ הָעַלְפָט נִישְׁתָּחַט.

אֲ וּוְעַלְעֶר אֵיז בְּעַמְּעֶר וּזְ אֲ קָעְנָעֶר.

אוֹיפֿ נִישְׁתָּחַט טָאָן,
הָאָטָט מַעַן קִיְּנָמָאָל קִיְּן חָרְתָּה נִיטָּה.

אוֹ גַּנְבִּים צָוְרִינְגָּעָן זִיר,
קְוָמָט אֲרוֹסִים דִּי גַּנְבָּה.

אוֹ דָּאָס לְעַכְּבָּעָן אֵיז זִיס,
אֵיז דִּי וּוְעַלְטָה הַפְּקָרָה.

אוֹ מַעַן הָאָט נִיט קִיְּן פִּינְגָּעָר,
קָעָן מַעַן קִיְּן פִּיגָּג נִישְׁתָּמָאָכָעָן.

אוֹ מַעַן וּוְיִוּזָּט אַהֲנָט אֲ פִּינְגָּעָר,
וּוְילָעָר דִּי גָּאנְצָעָה האָנוֹט.

אוֹ מַעַן וּוְילָעָר נִוט דָּעַם רְבָּה,
וּוְילָעָר אַהֲסָפָה.

אוֹ מַעַן זָגָט גַּעַשְׁטָאָרְבָּעָן,
אֵיז באָגְרָאָכָעָן.

אוֹ מַעַן זָגָט מַשְׁוָגָע, גַּלוֹב.

אוֹ מַעַן לְיִינְגָּט זִיךְ מִיטָּה הַיְנָטָה,
שְׁטַעַחַת מַעַן אוֹיפֿ מִיטָּה פְּלִין.

א בארג מיט א בארג קומט זיך ניט צונוף,
אבער א מענטש מיט א מענטש יא.

א בוים בויגט זיך נאר,
ווען ער אויז יונגע.

א ביסעל און א ביסעל,
ווערט א פולע שיסעל.

א גאסט אויפֿ א ווילֿ,
זעהט אויפֿ א מיילֿ.

אדער דער פרײַן וועט פָּגָרְן,
אדער דער הונט וועט פָּגָרְן.

אויפֿ א יונגען בוים,
שפְּרִינְגָּעַן אלע צינגען.

אויפֿ א מווילֿ,
אייז קיון שלאָס ניטאָ.

אויפֿ א פרעמדער באָרד
אייז זיך גוט צו לערנְגָּעַן שערען.

פָּוֹן אַ חַזְוֵירְשָׁעָן עַק
קָאוּן מַעַן קִיּוֹן שְׂטוּרִימָעַל נִיט מַאֲכָעָן.

פָּוֹן וּוְאָסֶם חַלְוָמָת אַ גַּאנְזָה?
פָּוֹן האָבעָר.

פָּוֹן וּוֹאָס מַעַן זָאֵל נִוְט רַיְידָעַן,
קַומֶּט מַעַן אַלְין אַרְוִיף אַוִיפָּן טַוִּיט.

פָּוֹנָם טַוִּיט קָעָן מַעַן זָרֶךָ נִוְט אַוִיסְקוֹוִיפָּעַן.

אַ גַּעֲמָאַכְטָעַ מַכְשָׁפָה
אַיז עַרְגָּעָר וּוּי אַ גַּעֲבָוִירָעָנָעַ מַכְשָׁפָה.

אוֹוִיפָּ אַ פַּאֲרַכְבָּעָוּוֹאַטָּעַן פַּעַרְד
שְׁטַעַלְעָן זָרֶךָ אַלְעָ פְּלִינְגָּעָן.

אוֹ אַ פִּיְיְגָעָלָעַ פְּלוֹחָת דָּוָרָה,
לְאֹזֶט עַם אוֹוִיךְ עַפְעָם אַיְבָּעָרָה.

אוֹ דַּי מִיְּדָלָאָךְ קָאנְגָּעָן נִוְט טַאנְצָעָן,
זָאָגָעָן זָוִי אוֹ דַּי קְלָעוֹמָעַר קָאנְגָּעָן נִוְט שְׁפִילְעָן.

אוֹ מַעַן אַיז בְּרוֹנוֹן אַוִיפָּן חָזָן,
שְׁפְרִינְגָּט מַעַן נִוְט קִיְּן קְדוּשָׁה.

אוֹ מַעַן הָאָט נִוְט קִיְּן מַוִּידָעָן,
טַאנְצָט מַעַן מִיטָּ שִׁיקְסָעָם.

אוֹ מַעַן קְרִיגְט זִיךְּרָה,
קוּוִשְׁטָמַעַן זִיךְּרָה נִישְׁטָה.

אוֹ מַעַן שְׁוֹוִינְגְּטָה,
קְרִיגְטָמַעַן אַ בְּעַמְעָרָעָן חָלָק.

או עם רוייסט זיך אָפֶן צויניגעל, ווינט מען;
או עם פאלט אַבעוּם, שוויניגט מען.

או צויני זאגען שכור,
דארכ זיך דער דרייטער לייגען שלאפען.

נאט זאל אָפהיטען פון גויאישער תאזה,
און פון אידישער גאהה.

דער אָקס וויסט ניט פון זיין גבורה.

מייט קיין קאָז
שיקט מען ניט קיין שלח מנות.

אייטליךער סוחר לויבט זיין סחוורה.

חרטה אויז נישט מעשה סוחר.

בашערט גאָט אָסוחר
שיקט דער רוח אָמעקלער.

ניט אלע פוריים טראעפט זיך אָנֶם.

פוריים זייןען אלע שכורים ניכטער.

פוריים נאָך דער סעודה,
אויז אֲפִילוּ קיין הונט ניט הונגעריג.

פוריים קטן דארך מען זיך אַנשיכורין,
אַכְעָר יוֹם כְּפֹרֶר קטן דארך מען נישט פֿאַסְטָעָן

פּוֹרִים נָאֵךְ דַעַר סְעוֹדָה
אוֹזֶן קִיּוֹן אִיד נִימֶט הַוּנְגָעָרִיגָ.

אַ מְחֻלְקָת אַיּוֹ וּאַ פִּיעָר.
שְׁבַת שְׁטָעָךְ הַאלְטָעָן נִימֶט.

אַ פּוֹילְעָר שְׁלִיחָ צְרוֹיִיסְטָ נָאֵר דַי שִׁין.

אוֹ מַעַן הַאֲטָט נִימֶט קִיּוֹן סּוּסָ
מוֹזֶן מַעַן גַּעַחַן צֹ פּוּסָ.

אַ סְפָר אָזֶן אַן הַקְּדָמָה,
אוֹזֶן וּוּי אַ נּוֹפֶן אַ נְשָׁמָה.

וּוֹעֵן צְדָקָה זָאֵל קִיּוֹן גַּעַלְטָ נִימֶט קָאַסְטָעָן,
אוֹן גַּמְילָת חַסְדָּיוֹם זָאֵל קִיּוֹן עַגְמָתָ נְפָשָׁ נִימֶט מַאֲכָעָן,
וּוֹאַלְטָעָן גַּעַוּעָן אַ סְךָ צְדִיקִים.

אַ לִיטּוֹאָק טּוֹטָ תְּשׁוּבָה,
נָאֵךְ פָּאֵר דַעַר עֲבִירָה.

אַ גְּרוֹיְסָעָר וּוֹאַלְקָעָן,
אַ קְּלִינְגָעָר רַעֲגָעָן.

אוֹ מַעַן רִיכְטָ זִיךְ אַוִיפָּ אַ גְּרוֹיְסָעָן עַולְםָ
קוּמָט קִיּוֹן הוֹנְטָ נִימֶט.

אַ קָּאַזְן צִי אַן אַיְנְדִּיקָ
אַבְּיַ אָזֶן עַופָּ אַוִיפָּ שְׁבַת,

און עוזות פנים קומט גלייך אין גן עדן אריאן.

ניט דער טשואק איזו דער עיקר,
נאָר דער הענג לייכטער.

און עקשן פאלט תמיד איזו דער בלאטע אריאן.

דאָס גאנצע יאָר איזו זי לײַדיג געזעטען,
און ערָב יוֹם כְּפָרָה האָט זי אַ זָּקָן גָּנְעָה היְבָעָן.

נדָן אָנוּן קָעֵסֶט,
דוֹיעָרָעָן אִיבָּעָר דיּ פָּרָעֵסֶט.

ביּ אַ קִּינְד אָיזוּ דַּיּ גְּבוֹאָה אָיזוּ מָוֵיל.

יעַדְעָרָ מְשֻׁלְּהָ האָט זִין נְמַשְׁלָ.

אוּ מְאָיזָהָרָיִ מִיטָּ דָּעָרָ צָוָנָגָן,
קריגט מעָן אַ מְתָנָתָ יָד.

אוּ מְפָרָעָגָטָ צָוָפִילָ,
פָּאָלָטָ מעָן אָיזָהָ בלְאָטָעָ אַרְיאָן.

אין מקוה לאָזֶט מעָן אִיבָּעָר אלָעָ עֲבִירָותָ.

איַינְגָּעָרָ האָט לִיבָּ וּוּיְעָרָ מִילָּחָה,
דָּעָרָ צָוָוִיטָעָרָ מְפָטִירָ.

ברְּזִוִּית אָונְטָעָרוּוּגָעָנָםָ,
איַזָּ קִיְּזָנָשָׂא נִשְׁתָּמָ.

מעשים טובים העלפען ניט,
מעשים רעים שאדען ניט.

אלע מעלה קענען ניט זיין אינאיינעם.

עד איז ניטה קיין מעלה אן א חטרון.

דער מלמד ארבעט מיטן טויטעל,
און דער גביר מיטן ביטעל.

דאם קערבעל איז ניט קיין ממזה.

בזוטו משוגע,
לאו זיך בינדען.

משוגע מטורף,
און פאודראעהט נאר יענען דעם קאפע.

יעדער מישונגנער
איין אין תמוו קלאר.

ביי יעדער מאמע
זויינען אירע קינדער די געראטגענסטע.

דער מלאך המות זארגט זיך ניט,
זי דער טויטער האט תכרייכים.

דער מלאך המות קוקט ניט איז לוח.

או מען זויל ניט עסען קיין מאן,
וואז מען עסען ציבעלעם.

או די קאַין געהט אָזועק,
שפילען זיך די מײַן.

קָהָל אַיְזָנִית קִיּוֹן גָּלוֹן.

קָהָל קְרִיגֶת זָהָר,
אוֹן דָּעַם שְׁמֵשׁ שְׁמִיסֶּת מָעַן.

אַפְּרֶנְסָמָעָג זַיִן גְּרוּסָס וְיִיְאָהָן,
זַיְצָט עַר פָּאָרֶט אַוְיבָּעָנָגָן.

אוֹ גָּאָט וּוֹיל שְׁטָרָאָפָּעָן אַן עַם הָאָרִין,
לְעֵגֶט עַר אַיִם אַלְשׁוֹן קֹדֶשׁ וּוֹאָרֶת אַן מְוַיֵּל אֲרִין.

אַן עַם הָאָרִין טָאָר הוֹיְךְ נִיטְ דָּאוּנוּן.

אַקָּלִיקָעַ גִּיטְ מָעַן נִיכְעָר אַנְדָּבָה,
וְיִיְאָתְלָמְיד חָכָם.

אוֹ עַם קוּמָט אַוְיפָּה קָהָל אַמְּכָה,
קוּמָט אַוְיפָּן יְחִיד אַבְלָאָטָעָר.

דָּעָר אַיְד עַנְטָפָעָרֶת תְּמִיד פָּאָרְקָעָרֶת:
זָאָגֶט מָעַן שְׁלֹום עַלְיכֶם, עַנְטָפָעָרֶת עַר עַלְיכֶם שְׁלֹום.

יעַדְעָר אַיְד הָאָט זַיִן שְׁגָעָן.

אַיְדָעָנָע אַן אַצְּאָינָה וּרְאָינָה,
איַזְוְיִי אַשְׁגַּן אַן אַפְּיָפָעַל.

אַיְדִישָׁע נְשָׂמָה קָאָן מָעַן נִיטְ שָׁאָצָעָן.

די נשמה קאן מען ניט אויסשפייען.

משה רבינו האט מיט די אידען
אויך ניט געקענט אויסקומען.

רב משה מעג,
מאשקב טאר ניט.

אליין דער פרײַן און אליין דער הונט,
איו לעבען אן געזונט.

א גויאיש שפֿרִיכּוֹאָרטּ,
איו להבדיל א תורה.

או דער מענש פֿאַלְטּ,
זאגט אֲפִילוּ די שפּוֹן אַוֹפּ דער זוֹאנַט
אויך עדות געגען אַים.

פֿוֹן נקי כְּפִים וווערט מען ניט רײַךְ.

או עושר קאן וווערען אַן אַרְיָמָן,
אֲבעָר אָן עַם הָאָרֶץ קָאָן קֵין לְמִדְןָן נִיט וווערען.

או מְלַעֲגָת אַרְיָין קְדַחַת
נעְמָת אַרוֹסָם אַ קְרַעְנָק.

מייר קְדַחַת,
אבי יעַנְעָם צוֹ להכּוּים.

מײַזְאָוּעַ קְדַחַת
אייז נוֹט פָּאָר יְעַנְעָם.

דָּעֵר וּוֹאָס צָאַלְטַ נִיטַּ קִיְּזַן סְכוּם,
דָּאָרָף קִיְּזַן דָּעַה נִיטַּ זָאָגְעָן.

דָּעֵר מָאָגְעָן אייז דָּעֵר בַּעֲסְטָעֵר בַּעַל סּוֹד.

וּוְ אֹזְיַי דָּעֵר בַּעַל עֲגַלָּה וּוְיַיְלַּחַן,
אוֹזְיַי דָּרְעַתְּ עַר מִיטְּן דִּישְׁעָל.

וּוְיַלְמַעַן אַלְטַ וּוּרְעַעַן,
זָאָלַמְעַן אֹוִיפַּ דָּעֵר נִשְׁמָה אָוֹן נָוֶפֶק אַכְּמוֹנָג גַּעֲבָנָן.

וּוְעַרְעַם וּוְעַרְטַם אַוְמוֹיסְטַם בְּרוֹנוֹן,
וּוְעַרְטַם וּוְיַדְעַר אַוְמוֹיסְטַם גַּוְטַם.

אַין אַ מְגַפְּחַ אייז אַ צִּיגְּ אֹוְיךְ אַ בְּהַמָּה.

אַלְיַיְן אייז אַפְּילַיְן אַין גַּן עַדְן
אוּיךְ נִיטַּ גַּוְטַם צַוְּ זַיְינַם.

אַלְעַם אַינְגַּיְונָעַם
אייז נִישְׁטָאַטְּ בְּיוֹ קִיְּנָעַם.

אַ מְנַהַּג בְּרוּכַטְּ אַ דִּין.

אַ מְשֻׂגְעַנְעַר שְׁלָאַגְּנַטְּ נִיטַּ זַיְהַ
נָאָר יְעַנְעָם.

אנ אינגעראדעטע קראונק
איו ערגרער ווי אנ אמת'ע.

יעדר ווארום האט זיין דארום.

וואזוי מען קלינגט אָן
וואזוי ענטפערט מען.

מען שרוייט ניט אוין,
ווען עם טוט ניט וועה.

נייז געטררי.

צוליב אמבעץיע
געחט מען פון גו עדן אין גיהנום.

קלידער אויפֿ דער וואנט
אייז ניט קיין שאנד.

פרר אויגען
עהן מעד ווי צוווי.

פרעג ניט דעם רופא,
נאָר דעם חולת.

קוינער טומט ניט יונעס,
נאָר זיך אליאן.

קלידער מאכען לוייט,
און לײַט מאכען קלידער.

או דאס האריין אוּן פול,
גויין די אונגען איבער.

או די קאַזָּו וואַשְׁטָן זִיךְּ,
וועלען זֵיכְּן גַּעֲסְטָן.

או דער וואָגָעָן פֿאַלְטָן,
זַיְנָעָן דיַרְעָדָעָר צֹ שְׂוּעָר.

או דער קַצְבָּן גַּעֲהָת אָוּעָקָן,
שְׁפִירְנֶגֶט דָּעָר הָונְט אָוִיפָּן קְלָאַיָּן.

אוֹזְוִי וַיְמַעַן שְׁפִילְטָן,
אוֹזְוִי טָאנְגָטָן מַעַן.

דָּעָר פְּנִים אוּן דָּעָר גַּרְעַסְטָעָר מַפּוֹה.

הַינְטְּרָן קִיּוֹזָעָרָם מַאֲנְטָעָל,
מַעַן מַעַן אַפִּיגְּ וַוְיְזָעָן.

וַיְזָעָן וַוְאַרְפָּט אַקָּאַיָּן,
פֿאַלְטָן וַיְאַוְיָפָן דיַ פִּים.

יעַדְעָר שְׁטָאָט
חַאַט זִיךְּ אַיר מַשְׁוֹגָעָנָעָם.

עַם אוּן נִוְטָא קִיְּין רַוְוִי אוּן דָּעַרְנָה.

אוּ מַעַן אַנְטְּלִוְיָפָט פָּאָר פִּיְיעָר,
בַּאֲגַעְגָּעָנָט מַעַן וַוְאַסְעָר.

או מען האקט האלען,
פלוייען שפערגען.

או מען ווארפט איז דער וואנט א שטעהן,
בלייבט ער שטעהן.

או מען ווינט זיך אוים,
ווערט גראנגען אויפן הארצען.

או מען וויל אפטאן דעם בעל עגלה א שפייצעל,
געהת מען ביים וואגנון צופום.

או מען ציהט צו שטארק די סטראונע,
מויז זי פלאצען.

די אינגענע יונטער,
נאך אנדעריש געשלייערט.

די ווענט האבען אויך אויערין.

די טאכטער שטראקט מען,
דער שנור מויינט מען.

די מעשה האט שון א באָרד.

די פעדער איז שטארקער
וואַי דער שווערד.

אייז א טיך איז דאַ
פארשיזידען פיש.

איינעם ווארפט מען אריין,
דעם אנדערען ווארפט מען ארויין.

א כשר'ער פוגעל
שטעטלט זיך ניט אויפֿ א טרייפה'געם חזיר.

א נייער בעוים קערט גוט.

ווואו מען לוייגט דעם קראנקען,
טומט אים אלין וועה.

בעסער שפטער,
איידער קיינמאָל נויט.

דווקא דארט ווואו ס'אייז דיז,
רייסט זיך.

דער טויבער האט געהערט
ווײַ דער שטומער האט געוזנט צום בלינדען
עה נאָר ווי דער הינקענדיינער לויפט.

או מען קלאָפֿט אויפֿן טיש,
רוףט זיך אָפּ די שעָר.

אן מען קלאָפֿט אָן
עפֿענט מען.

או מען קלינגעט,
אייז חנא.

או מען קען ניט ארייבער,
מוו מען אַרונטער.

או מען קען ניט בייסגען,
זאל מען די ציינ ניט ווייזען.

או מען רופט דעם רב,
קומט דער גלח.

או מען שערט די שאָפּ,
ציטערען די לְעֵמֶר.

או ס'אייז באשערט אײַינעם דערטרונקען ווערען,
ווערט ער דערטרונקען אין אַלעְפִּיל וואַסְעָר.

או צוּווֹי מְתִים גַּעֲהָן טָאנְצָעָן,
ווער וואָרְפַּט אין צִימְבָּעָל אַרְיוֹן?

אַ טָּאנְצָן גַּעֲהָט נִיט פָּאָר קִיּוֹן עַסְעָן.

הַסְּרוֹנוֹת זַעַהַט מעַן נָאָר בַּי יְעַנְעָם.

טְרָאָג נִיט קִיּוֹן טֻבוֹת אַין די חַיּוּעָר.

יעַדְעָר אִיךְ הַאָט זַיְךְ זַיְן פָּעַקְעָאָן.

יעַדְעָר בַּעַל דְּרָשָׁן
דְּרָשָׁנְתִּי פָּאָר זַיְךְ.

יעדר שענ��ער לוייט זיין ביר.

כח געפינט מען נאָר איז דער שיסעל.

כעס אוּז עכורה זורת.

לאֶז אַ חונט אָויפֿ דער באָנק,
שפרינגעט ער אָויפֿן טיש.

ליידיגע הענט,
מאכען קאליע די ווענט.

מייט אַ אִידען אַז גוֹט קָוְגָּעֵל צוּ עַסְעָן,
נאָר נִיט פָּוּן אַיִּין טָלְלָעָר.

מייט אַיִּין אוֹיג זַעַהַט בַּיִּדְרַע דָּעָר בְּלִינְדָּעָר מַעָּר,
זַוְּיַּדְמַיְּט צַוְּיַּיְּטַאְגַּעַן.

מייט אַיִּין האָנְט שְׁטוֹרָאָפְּט גָּאָט,
אוֹן מייט דָּעָר אַנְדָּעָרָר בְּעַנְשָׂתְּ עָר.

מייט אַיִּין שְׂוּעָבָעָלָעַ,
קָעָן מעַן פָּאָרְכְּרָעָנָעַן אַ גָּאנְצָעַ שְׁטָאָט.

מייט דָּעָר צִיּוֹט,
לְעַרְנָט מעַן אַ בָּעָר אָוִיךְ אָוִים טָאָנְצָעַן.

מייט ווֹאָס דָּעָר טָאָפְּ אַז אָפְּגָּעָבָעָנָט,
דָּעָרְמִיט שְׁמַעְקָט ער.

מייט פרעמדע הענט
אייז גוט פייער צו שאדען.

מען זאל נימט געפראזוווט ווערטען,
צו וואם מען קען געוואוינט ווערטען.

מען מוז איסחערען ביידע צדדים.

מען קען בייט ברעהג,
אייך דערטראונקען ווערטען.

מען קען נימט באפערן די פיש
פאר דער נעין.

נויט די מוייז אויז דער גאנט,
נאָר דאס לעכעל.

געבען אַ שׁווער וואָגנען
אייז גוט צופום צו געהן.

דער וואָס רעדט אויפֿ דער משפהה,
האָט נימט קיינ ברכה.

איין אַ גרויסען טײַר,
כאָפט מען גרויסע פיש.

איין אָורֶחֶן מאָנִים אָורֶחֶן.

איין צוֹוַיְיָן אייז שטָאַרְקָעֶר.

א לינגעער מוז האכבען
א גוטען זברון.

אמאל דארפ מען אין אויג צומאכען.

א מענש איז אמאל שטארקער פון אייזען,
און א מאל שוואכער פון א פלייג.

אן אלטער ברעכט,
און א יונגער בויט,
אייז נאך נית גלייך.

אן אלטען שארכבען
איבערלעכט א ניעם טאָפ.

אן אַפְּגַעַשְׁוִילַט אֵי
קֹומֶט נִיט גְּלִיְיךְ אֵין מֹוֵיל אֲרִין.

אן אַקְסַט הַאָט אַ לְּאַנְגַּע צָוָן.
און קָעָן קִיּוֹן שּׁוֹפֵר נִיט בְּלָאוּן.

אַפְּלַעַגְעַן אֵיז נָאָר גּוֹט קָעָן.

א קְרָאָנְקָעַן פְּרָעָגַט מַעַן,
א גְּעוֹנוֹנְטָעַן גִּיט מַעַן.

אֲרִין אֵיז דֵי טִיר בְּרִיּוּט,
אַרוֹים אֵיז זַי שְׁמָאָל.

א שטיעקען האט צוויי עקען.

א בעל גאות,
אייז ערנער פון א בעל תאוה.

א ברונז'ער שלאפעט אליין.

אויף קיין מעשח פרעגט מען ניט קיין קשייה.

או מען גיסט נישט אוייס די פאמויניצע,
גיסט עם זיך אליין אוייס.

או מען גרייט אן אום זומער,
האט מען אויפן ווינטער.

או מען האט בטחן,
גיט מען אוייס די טעכטער.

או מען האט ניט קיין ברורה,
מווע מען טאן אן א ברורה.

או מען נעמט ניט אראף דאס קינד פון טיש,
נעמט עם זיך אליין אראף.

או עם אייז דא א פוטער,
וועט שוין זיין א משוואק עם אויפצוזהעגען.

אין א לויידיגען פאם
קאן קיין ברכח ניט אריין.

א מַלְצִיּוֹת אָוֵף צְוִיּוֹן שְׁפָלְטָעָן,
אָבִי זַיְךְ עֲרַלְיךְ הַאלְטָעָן.

דֻּעַם פּוֹגָעַל דַּעֲרַקְעַנְטַ מַעַן
נַאֲךְ דַּי פֿעַדְעַרְעַן.

דַּעַר אַקְמַ וּוַיְסַט נִיטַּ פָּוֹן זַיְן גְּבוֹרָה.

דַּעַר זַאתְעַר
גַּלוֹבֶט נִיטַּ דֻּעַם הַונְגַּעַרְגַּעַן.

דְּרַרְיַי טַאֲגַ אַיְזַן מַעַן אַגְּסַטַּ
דַּעֲרַנְאַךְ וּוַעֲרַתְ מַעַן אַלְסַטַּ.

אַטְוַיְטָעָן טְרַאַגְטַ מַעַן נִיטַ צְרוּיקַ.

פָּוֹן בֵּית עַולְטַ טְרַאַגְטַ מַעַן נִיטַ צְרוּיקַ.

אִיטְלִיכְבָּעַם טַעַפְעַל גַּעֲפִינְטַ זַיְךְ זַיְן שְׁטַעַרְצַעַלְ
אוַיְן אוֹגַן וּוַיְלַ אַיְיךְ שְׁלַאַפְעַן.

איַין שְׁוֹוָאַלְבַ קָאַן קִיְן זְוַמְעַר נִיטַ מַאֲכַעַן.

אַיְךְ בֵּין דַיְרַ מַוחַל דִיְן הַאֲנָגַג
איַן וּוַיְלַ נִיטַ דִיְן בִּים.

גִּיסְ נִיטַ אַרְוִוִים דַאֲסַ אַוְמְרִיְינַעַ,
בְּלַ זָמַן דַו הַאֲסַטַ נַאֲךְ נִיטַ דַאֲסַ רַיְינַע.

גַּעַשְׁטַאַרְכָעַן, בְּאַגְּרַאַכָעַן,
אַרְאָפְ פָּוֹן מַאֲרַקְ.

גְּרוּיָה האָר זַיִנְגָּן קְבָרוֹת בְּלָעַטְלָאָר.

גְּרוּיָה האָר אַיּוֹ אַ טְּלָעַגְרָאָמָע פֿוֹן מְלָאָךְ הַמוֹת.

וּאָסָם מַעַן רִיאִיסֶת נִיטָאָפֶס מִיטָנוֹאָלֶד
הַאֲטָמָעָן נִיטָאָפֶס.

דָעֵר קְרָגֶג גַּעַתְמָט אָזְנוֹי לְאַנְגָּצָם וּוּאַסְעָר,
בֵּין דָאָס אַוְיעָרָדָרִיסֶת זַיְךְ אָפֶס.

די אַוְינְגָּן זַיִנְגָּן גְּרָעַסְעָר וּוּי דָעֵר מְוַיָּל.

די אַוְיעָרָעָן מוֹזָעָן חָרְעָן
וּאָסָם דָעֵר מְוַיָּל רַעַדְטָן.

בֵּים אַוְיסְקָעָרָעָן דִי שְׁטוֹב
גַּעֲפִינְגָּטָן מַעַן אַלְעָם.

בֵּים גַּלְעֹזָעָל גַּעֲפִינְגָּטָן אַסְךְ פְּרִיאַנְטָן.

בִּינְדָמִיךְ אַוְיפָאָלָעָפֶר
אוֹן וּוּאַרְפָמִיךְ צַוְוִישָׁעָן דִי מִינְגָּעָן.

בְּעַסְעָר אַיִינְגָּטָעָר פְּרִיאַנְטָן,
אַיְידָעָר צָעָן פְּיַינְטָן.

בְּעַסְעָר אַלְעַבְעַדְגָּעָר הַונְטָן,
וּוּי אַטְוִישָׁעָר לְיַוְבָּן.

בְּעַסְעָר דָאָס בִּימְעָרָעָפֶר גַּאַטָּן,
אַיְידָעָר דָאָס זַיְסָעָפֶר מַעַנְשָׁעָן.

בעסער דעם בעקער ווי דעם דאקטאה.

בעסער פיר אין פרידען,
איידער צוויי אין ליאדען.

גאט באשערט דעם טריינקער זיין וויאן,
און דעם שפינגער זיין פלאקם.

א גאנץ יאר שכור,
פורים ניכטעהן.

המן טאשען איז גוט צו נאשען.

עם פאלט אים גאָלע גומל.

פורים איז קיין יומ טוב,
און קדחת איז קיין קרענק.

ער האט א פנים
וואַי א פורים קײַלעטש.

עם קוקט אום זוי א פורים שפיל.

עם איז אזי וויאט
וואַי פון אסתэр תענית ביוז פורים.

ער וויאס ניט פון אָרוֹר המז
ביוז ברוך מרדכי.

ער הערט אים ווי המן דעם גראגען.

הערען, זעהן, און שוויינגען.

השמר לך פען.

וואו מען ווארפט א שטעהנען,
געפינט מען א הונט.

וואו צוויי אי ער א דרייטער.

וואס אלטע שפייען,
טוען יונגע קייען.

וואס כי א ניכטערען אויפֿ דער לונג,
אייז כי א שכורן אויפֿ דער צונגן.

וואס דער מענש טומז זיך אלין,
וואלטען איים צען שונאים ניט געטאנ.

וואס עלטער אלץ קעלטער.

וואס מען כאפט אריין,
אייז פארפאלאען.

וואס קומט ארוייס פון דעם גוטען ביר
או די פאם אייז א שלעכטיע?

וואי מען בעט זיך אויס,
אווי שלאפקט מען.

וואי מען שמירט, אווי פארט מען.

וועי קומט די קאיין איבערן וואסער?

ווען ויננט איד?
ווען ער איזה הונגערים.

ווענט האבען אויערעדן,
נאסען האבען אויגען.

ווען פרעהט זיך דער הויקער?
ווען ער זעהט א גראפעערן פאר זיך.

ווער עם גראכט א גרוב פאר אין אנדעראן
פאלאט אין איר אליאן ארויין.

ווער עם טראגט צו מיר,
טראגט איזיך פון מיר.

ווען א נאר שוורייגט
האלט מען אים פאר א חבט.

ווער עם קען קיין פולזער ניט שמעקען,
דער טאָר אין דער מלחמה ניט געהן.

גאָלד שיינט אַרוּם אַפְּילוּ פון דער בלאטע.

גאָלדענע כלום ווערען קיין מאָל ניט שווארץ.

דער גיהנום איז ניט איזוי שלעכט,
וועי דער קומען צו אַים.

הער שרעק פארן טויט
איו ערגער ווי דער טויט אלין.

הער ערגטער שלום איו בעסער
וואו די בעסטע מלחמה.

הער בעסטער שפאציר,
איו פאר דער איגגענער טויה.

א פרײנט דערקענט מען אין א נויט.

דאם גוטע איו ניט אויפ שטענדיג
און דאם שלעכטער איו נישט אויפ שטענדיג.

די הלה געהט אוריין אין דער מוציא.

די וועלט דראהת זיך
און מיר דראהען זיך מיט.

הער טיוועל איו ניט אווי שווארטז
וואו מען מאלט אים.

וזאם מען קאכט,
דאם עסט מען.

הונדערט און איינט, איו אלץ איינט.

האלט אים פאר א מלאך גבריאל
אבער געטורי אים ניט פיל.

און אַרְיָמָן אִיז גַּעֲגִילִיכָּעַן צֹ אַ טּוֹיטָעַן.

וּוְאַסְטָרֶגֶר מַעַן שְׁטוּלָת זִיךְרָ פָּאָר,
אלֵין בָּעַסְטָר אִיז עַם.

אֲפִילּוּ וּוְעַן דָּעַר חַלְפָּ לִיגְט אָוִיפָּן הָאָלָן,
טָאָרֶר מַעַן דָּעַם בְּתוּנָן נִיטָּ פָּאָרְלִירָעָן.

וּוְעַן בִּידְעַ צְדָדִים זַיְנְעַן גַּרְעַבְטַן,
איַז טָאָקָעַ זַעַהָר שְׁלַעַבְטַן.

וּוְאַסְטָרֶגֶר דָּעַר עַולְםָ,
אלֵין גַּרְעַמְעָר דִּי שְׁמָחָה.

אַ מעַנְשָׁ טְרָאָכְטָן,
אוֹן גַּאַטְטָ לְאָכְטָן.

אַ קָּאָזְ שִׁיקְטָן מַעַן נִיטָּ
נָאָךְ קַיְוָן פּוֹטָעָר.

אַ שְׁמָ טּוֹב
איַז בָּעַסְטָר וּוּי אַן אַכְּנָן טּוֹב.

בְּחַנְמָ קְרִינְגְּטָן מַעַן כְּנוּמָן.

בִּיְיַיְעַנְעַם זַעַחְטָן מַעַן אַ פִּינְטְּעַלְעָן,
בִּיְיַיְזִיךְרָ זַעַחְטָן מַעַן נִיטָּ קַיְוָן בָּאַלְקָנוּן.

בעסער צו געהן איבערן לאנד,
איידער צו ליגען אין זאמד.

בעסער א וועחתאג אין הארכען,
איידער א חרפה אין פנים.

בעסער אין גויישע הענט,
איידער אין אידישע מילער.

בעסער שפערטער,
איידער קינמאָל ניט.

גאט וואַרימט נאָך די קלײַדער נאָך.

גוט עסען אוּז געלט אוּפֿ פראָצענט.

גאט הiot מיך פאר מײַנע פרוינט,
פאר מײַנע שונאים וועל איך זיך אלין אויסחיטען.

אַ לְאָנֶגֶע קְרָעֵנֶק,
אוּז אַ וִיבְּרָעֶר טוֹיט.

אַ גּוֹטָעָן מְעַנְשָׁעָן וּוּטָם די שְׁעַנְקָן נִיט קָאַלְיָע מְאַכְעָן
אוּן אַ שְׁלַעַכְתָּעָן מְעַנְשָׁעָן וּוּטָם דָּעָר בֵּית מְדֻרְשָׁ נִיט אוּסְבָּעָסְעָרָעָן.

אוֹ אַלְיָהוּ הַנְּבִיא אוּז דָּעָר בָּעֵל עֲגָלָה,
פָּאָרָט מַעַן גִּיד.

א איד א למדן קען קיין חסיד ניט זיין,
און אן עם האריין קען קיין אפיקורס ניט זיין.

א רשע העלפט אוזי מוסר
ווע א טויטען באנקען.

און עקשן אווע ערנער ווע א קאליקע.

דער ווארים ליגט אין ברײן און מיינט,
או קיין בעסערס אווע גאנר נישטָאָ.

לענט זיך ווע א לעמעלע,
און שטעהט אויפֿ ווע א לייבעלע.

מייט איין הינטען
קאנַן מען נישט זיין אויפֿ צוויי יארידים.

מייט האפֿען און הארען,
טוט מען די יאָרָעָן אָפְּנָאָרָעָן.

מייט מיטגעבראכטען ברויט
אווע מען אומעטום א גוטער אורה.

ער מיינט ניט די הגדה,
גאנַר די קניידלאָך.

ער מיינט ניט די חרומת,
גאנַר די ארבע כוסות.

מען וויל זיך עלטערען,
אבער מען וויל ניט זיין אלט.

מייט וואָס פֿאַר אָן אוֹיג מען קוּקְט אִינְגָּם אָן,
אוֹזָן פֿנִים חָצֶט עָר.

מען באָגריסט נָאָך דֵי קְלִיְּדָעָר,
מען באָגְלִיְּשָׁת נָאָך דָעַם שְׁכָל.

מייטן בעסטען הונט
אוֹזָן נִיט גָוֶט קִין עַסְקִים צָו האָבָעָן.

מייט גוֹטָע רִיד
קָאָן מען אוֹיךְ דֵי עַצְמוֹת אַרוֹסְטָנוּמָעָן.

מען דָאָרָף זִיךְ נִיכְבָּר הַיְּטָעָן פֿאַר מעַנְשָׁעָן
וּוְפֿאַר גָּאָט.

מושגענע גענן, משוגענע גרייזען.

מעגסט זִין אֲשְׁנִיְּדָעָר,
אָבער זִיךְ נִיט קִין שְׁנִיְּדָעָר.

ニישט אלע צויטען געהן אוועק מיט איזן צויט.

ניין רבנים קאנען קיין מנין ניט מאכען,
אבער צען שומטערם יא.

עם מעג זיין נעלען מיר,
אבער ניט בי מיר.

ס'או בעסער פרייהער געזען,
ווע נאכדעם געזען.

ס'או בעסער אaid אן א באָרד,
ווע א באָרד אן אaid.

ס'או בעסער אaid אן א היטעל,
איידער א גוי מיט א היטעל.

עם אוּוּוַיְכְּטָעֵר צוֹ מַאֲכָעֵן אַ בָּאָרֶגֶת קְלֻעָנָעֵר,
איידער אַ מִיאָוָס פְּנִים שְׁעַנָּעֵר.

ס'אוּוּוַיְכְּטָעֵר צוֹ טְרָאָגָעֵן דֵי וּוּאֲכָעָדִיגָעּ מַלְבָּשִׂים אָוָם יוֹם טָוָב,
איידער דֵי יוֹם טָוָב דְּיוֹגָעּ מַלְבָּשִׂים אַיְנָדָעָרוֹוּאֲכָעֵן.

ס'אוּוַיְכְּטָעֵר דָעֵר עֲרַשְׁטָעֵר רָוָגָן,
איידער דָעֵר צְוּוִיְטָעֵר רָוָגָן.

ס'אוּוַיְכְּטָעֵר קִיּוֹן גּוֹטָם אַן אַ בִּיסְעָל שְׁלַעַכְתָּמָן,
ס'אוּוַיְכְּטָעֵר קִיּוֹן שְׁלַעַכְתָּמָן אַן אַ בִּיסְעָל גּוֹטָם.

עם זָאַל זִיךְּ אַזְוִי נִישְׁתַּחֲוָפָעֵן
ווע עַסְמָעֵן טְרָעָפְטָזִיךְּ.

אוּוַיְכְּטָעֵר חֹוֵר
זָאַל רָוָגָעֵן אִיבָּעֵר דָעֵר באָרד.

פָּאָר אַ גָּנְבַּ מָאָר מַעַן קִיּוֹן תְּלִיהַ נִטְּ דָּעֵרְמָאָנָּנוּ.

פָּאָר נְוִוִּת טָוֶט מַעַן אָן דָּעַם שְׁבַּת אַינְדָּעָרוֹזָאָכָּעָן.

פָּוֹן אַיְלָעָנִישַׁ קָוְמָט קִיּוֹן גָּוָטָס נִישְׁטָ אֲרוֹזִים.

פָּאָרוֹזָס אִיּוֹ קִיּוֹן קְשִׁיחַ נִטְּ,
אוֹן זָוָרוֹס אִיּוֹ קִיּוֹן תְּרוֹיזַ נִטְּ.

פָּאָרְשָׁטוֹנְקָעָנָעַ פִּישַׁ גַּעֲגָעָסָעַ,
אוֹן פָּוֹן שְׂטָאָט אַרְוִוְסָגְטְּרִיבָעַ.

פָּוֹן עֻוּלוֹתַ לְעַבְטַ מַעַן.

פָּוֹן אַוְיבָּעַן פָּוֹן,
פָּוֹן אָוְנְטָעַן שְׁמַיִין.

אִין דָּעַר שִׁיסְעָל פָּוֹן וּוּלְכָבָעַר מַעַן עַסְטַ
מָאָר מַעַן נִישְׁטָ שְׁפִיּוּן.

פָּוֹן זָגָעַן פָּאָרְגָּעָחַט מַעַן נִטְּ אִין טְרָאָגָעַן.

שְׁפִיּוּ נִטְּ אִין בְּרוֹנִים,
זְעַסְטַ נָאָךְ פָּוֹן אִים דָּאָרְפָּעַן זְוָאָסָעַר טְרִינְקָעַן.

פָּוֹן מְעַשְׁהַ'ס דָּעֵרְצִיְּלָעַן
קָאָן מַעַן קִיּוֹן וּוּטְשָׁעָרָעַ נִטְּ קָאָכָעַן.

זו פארה הייטען א קראענק
אייז לוייכטער ווי צו היילען א קראענק.

קנאה ברעננט שנאה.

גנבים איין פארלייבטע
האבען ליב פינסטערניש.

קהיל'שע געלט האט איין זיך א מאגנעט.

רחמנות איין אַפְטֶמָּאַל אַכְזָרוֹת.

ריידען איין זילבער,
שוועיגען איין גאלד.

שווארין איין צום הארען.

ווען ס'איין ניטא קיין פיש
איין הערינג אוייך פיש.

פאר א גרא טאָר מען קיין גוי ניט שעלטען.

ער וויסט ניט פון אַרְוֹרָהָמָן בֵּיו בָּרוּךְ מְרֻדָּי.

א אַיִדְיִישׁע קִישְׁקָע אַיְזָנִינִית אַפְצּוֹשָׁאַצְעָן.

אלע סימנים געהן אונטער,
נאָר דער טַמֵּן דְּלוֹת בְּלִיבָּט.

או מ'גוט נישט מיט גוטען,
ניט מען מיט ביוען.

או דער אורח הוטט,
פעلت אים א לעפעל.

או מען פרענט א שאלה אויז טרייפ.

או מען אויז אלט אויז מען ניט יונגע.

אידען ווינען גרויסע פילאנטראפען —
פאר א גוט מארגען ניבען זוי א גוט יאר.

או אמת מעב מען זאגען
אויף אן איינגענען טאטען.

או מען וויל גוט בודק זיין
אויז אלעם טרייפ.

ווען א שכור האט ניט קיון בראנפען.
רעדט ער כאטש פון בראנפען.

או מען עסט ניט קיון קנאבעל
שמיעקט ניט פון מואיל.

או מען בעט פאר יענען
ווערט מען אליאן געהאלפען.

א שדכן מוז זיין א ליגנער.

אן ארימאן און א קראנקער
זייןען שטענדיג תקייפ.

אויף שווארכער ערץ
וואקסט די בעסטע תבואה.

איינער וווערט קראנק פון איבערעטען,
דער צוויטער פון נישט דערעטען.

איינער קלאגט זיך וואם די פערל זייןען שיטער,
דער צוויטער, וואם די קאשע אויז בייטער.

אלע משוגעים שלאגען יענען די פענטער אוים.

אויף א שלאנג טאר מען קיין רחמנות ניט האבען.

א איד אויז זיך ניט מניר,
און א גוי שמדט זיך ניט.

או מען פרעגט בלאנדזשעט מען ניט.

אכילה אויז די בעסטע תפלה.

אויף יענעט א שמחה האט מען אפערטייט.

דער אפערטייט קומט מיטן עסען.

אין האנט וואשט די צויזיטע.
אויף מצות און תכרייכים מוז זיין.
א נײער קעניג, נײע גוירות,
א נײַ יאָר, נײע עבירות.
אוּ מעָן פְּלִיחָתָ צֹ הוֵיר,
קערט זיך אַיבָּעֶר דָּעֶר מָות.
אָן אַרְיָמָעֶר מִיּוֹחֶם
איַז גַּעֲלִיכָּעֶן צֹ די שְׁבָרִי לְוָחוֹת.
זַוְּיַ עַם קְרִיסְטָעַלְמַט זַוְּה,
אַזְוִי אַיְדָעַלְמַט זַוְּה.
איַן בְּרוּתָה איַז אַגְּרִיסְטָעַ גּוֹרָה.
אַ מְכָה איַז גּוֹט בַּיִי יַעֲנָעַם אַונְטָעַרְן אַרְעָם.
אַפְּיוֹלוֹ גַּאֲלָד שְׁלָאָגָטָן מעָן אוּיךְ.
אוּ עַם בְּרַעַנְטָ בַּיִם שְׁכָנוֹ
בִּזְוֹטוֹ אוּיךְ אַין סְכָנָה.
אַרְכָּעַט מִיְּדָעַל, וּוּסְטוֹ האַבָּעָן אַ קלִיְידָעַל.

א גמילת חסד איז בי גאט טיעערער ווי א נדבה.
א נקמה איז א האלבע נחמתה.
או מען איז אין סכנה,
כאפט מען זיך אן א שארפֿ פון א שווערד.
אלע יונים האבען אין פנים.
אליאין אין די נשמה ריוין.
אין ווֹאַס פָּאַר א שול מען דאַווענט,
אוֹז קְדוּשָׁה שְׁפְּרִינְגְּטָן מען.
או מען זיוחת ווינט, וואקסט שטורות.
או מען האט ניט קיין אתרוג,
דאָרָפֿ מען קיין פושקע ניט האבען.
אויף נישט געהן און נישט פָּאַרְעָן,
זאל מען קיינטאל קיין חרטה ניט האבען.
אויף קיין ניעסם קיסר טאר מען נישט בעטען.
א פָּעַטְעָרָך און א מאָגְנָעָרָך גָּלָה
טוינגען בידע ניט.

אויפֿ פַּרְעָמֶדֶע קְבָּרוֹים
וּוִינְגֶט מַעַן זַיֵּן דֵי אַוְיגְּגָן נִימֶט אָוִים.

אַ חֲנוּן אַזְנַן אַ קּוֹל
אַיְזַן וּוֹיַן אַ שָּׁאָפַן וּוּאַלְן.

אַ גַּוְטָעָר שְׁכַן אַיְזַן בְּעַסְפָּר
וּוֹיַן אַ שְׁלַעַכְטָעָר קְרוּבַן.

אַ קְצָב בְּעַט אוֹיפֿ כְּשַׂדְרַן
אוֹן אַ בְּעַדְעָר בְּעַט אוֹיפֿ טְרִיףַן.

בְּעַסְפָּר אַ גַּוְטָעָר שְׁוֹנוֹאַ
אַיְדָעָר אַ שְׁלַעַכְטָעָר פְּרִיאַגְּטַן.

בְּעַסְפָּר צַוְּיַין גַּוְטַן אַיְדָעָר פְּרוּםַן.

בְּיוֹ דָעָר קְרַעַטְשָׁמָעַ
דָּאָרָפַן מַעַן אַוִיד אַ טְרוֹנָקַן.

בְּיוֹנָאַכְטַן זְוִינְגַּן אַלְעַ שָׁאָפַן שְׁוֹוָאַרְגַּן.

בְּיוֹ מַעַן דָּעַרְלַעַכְטַן דֵי נְחַמָּה
גַּעַתְּחַטְּאַת אַרוּםַן דֵי נְשַׁמָּה.

בְּעַט אַ פָּאָרְךַּן צַוְּאַן אַ מְנִין
וּוּעָרְטַן עַרְטַן בְּיוֹ זַיְן גְּרוּםַן.

נַאֲרְנִישֶׁת גָּלְעָרֶגֶט, נַאֲרְנִישֶׁת פָּאַרְגָּעֶסֶן.

נַאֲטַ שְׁפִיּוֹזֶט אַפְּיָלוֹ אַ וּוּרְיִמְעֵל
נוֹאָסַ לִיגְט אָוְנְטָעֵר אַ שְׂטִיאַן.

נַאֲרְנִישֶׁת אַיְן גָּנוֹט צַו דֵּי אַוְינְגָּעַן.

נַאֲטַ אַיְן אַן אַבְּיִ יְתּוּמִים.

נַאֲטַ אַיְן אַ פָּאַטְעֵר,
אוּ עַרְגִּיט נִיטְ קִיּוֹן מְכֻה,
נִיטְ עַר אַ בָּלָאַטְעֵר.

דֵּעַר אַתְּרוֹג קַאֲסַט דָּאָם גַּאנְצָע גָּלְעַט
אוֹן אַוְיפָּן לוֹלֵב מַאֲכַט מַעַן דֵּי בְּרַכָּה.

דָּאָם בְּעַטְטָע מַיְלְכִיגִים אַיְזַ אַ שְׁטִיקָעֵל פְּלִוִישַׁ.

דֵּעַר גַּלְיוּכָעֵר וּוּגַ
איַז דֵּעַר קִירְצַסְטָעֵר וּוּגַ.

דֵּעַר גַּנְבַּ פָּאַר דֵּעַר טִיר
איַז דֵּעַר בְּעַטְטָע שּׁוּמָר.

דֵּעַר מַלְאָךְ הַמוֹת שְׁעַכְתַּ
אוֹן בְּלִוִיבָט גַּעֲרַעַכְתַּ.

וואאו פֿאינו אַ רוייך
דארט אַיז אַ פֿיעָר.

דאַס לְיִיב אַיז נעהענטער ווי די העמד.

דאַרט אַיז גוֹט
וואָאו מֵיר זַיְנָעָן נִיטָאָ.

דעָם לְיִגְנֶעֶר גַּלוֹבֶטֶת מעָן נִיטָאָ
אֲפִילּוּ וּוֹעֵן עַר זַאֲגָט דַּעָם אַמְּתָאָ.

דעָר בְּעַסְטָעָר חַבָּר אַיז דַּעָר רַוְגָּזָן.

דאַס הַארִין אַיז אַ האַלְבָּעָר נְכִיאָ.

דעָם שְׁכַנְיָם צִיָּג
שַׁלְאָגָט אִיבָּעָר דַּעָם בְּאַלְעָבָגָם קֹוח די פִּים.

דעָר אַמְּתָאָ שְׂוִוִּימֶט אַרוֹפָּה
וּוְבוֹיְמָעָל אַיְפָּה וּוְאַסְמָעָר.

דאַס לְיִיכְטָסְטָע אַיז צֹ גַּעֲבָעָן יַעֲנָעָם אַן עַצָּה,
דאַס שְׁוּוּעָרְסְטָע זַיְךְ אַלְיָן.

דעָר אַוְיבָּעָרְשָׁטָעָר שִׁיקְטָה די רְפָואָה פָּאָר דַּעָר מְכָה.

די בְּיַילְיָגְסְטָעָר מְצֻוָּה אַיז צֹ בְּאַגְּרָאָבָעָן אַ אַידָּעָן.

דער ווֹאָס זַאֲרָגֶט נָאָר פָּאָר וֵיךְ אַלְיָוּן,
הַאָט אַחֲרָן אָוָן אַנְשָׁמָה וּוּי אַשְׁטִיאָן.

הַיְמָעֵל אָוָן עַרְד הַאֲבָעָן גַּעַשְׂוֹזָאָרָעָן
אוּ קַיְיָן סָוד וְאַל גַּיְשָׁמָן גַּעַהָן פַּאֲרָלוּזָרָעָן.

וּוֹאָס צָו אַיְזָא אַיבָּעָרִיג.

וּוֹאָס צָו טַוְוִג נִישְׁטָן.

וּוֹעֵר עַם פַּאֲרָשָׁאָפָט יַעֲנָעָם לַיְדָעָן,
פַּאֲרָשָׁוֹזָאָרָצָט זַוְּךְ זַיְינָע פַּרְיָידָעָן.

וּוֹעֵר עַם פַּאֲרָגְיָוָט נִישְׁטָן יַעֲנָעָם
הַאָט אַלְיָוּן אַוְיךְ גַּאֲרָנִישָׁט.

וּוֹאָס טַיְיעָר אַיְזָא בִּילְיָג,
וּוֹאָס בִּילְיָג אַיְזָא טַיְיעָר.

וּוֹאָו תּוֹרָה דָאָרָט אַיְזָא חַכְמָתָה.

וּוֹאָו תּוֹרָה דָאָרָט אַיְזָא קְלָאָטְשָׁע.

וּוֹעֵר עַם שְׁטָעָלָט אַיְזָא קָאָן,
מַעְגַּשְׁפִּיעָן אַיְזָא קָאָן.

וּוֹעֵר עַם שְׁטִיְיגָט הוֹיךְ פָּוּן רְוִיבָן,
פָּאָלָט אַוְיךְ נִידָּעָרִיג וּוּי שְׁטוּבָן.

וואָ די מתים עסען
אוֹאַ פְּנִים האָכְעָן זַיִ.

וּוְאַסְטָן דַּו הָאָסְטָן הַיְּינָט צָוּמָעָן, עַם מַאֲרְגָּעָן;
וּוְאַסְטָן דַּו הָאָסְטָן מַאֲרְגָּעָן צָוּטָאנָן, טַוּ הַיְּינָט.

זַיִ מִיר נִיטָּ קִיּוֹן קְרוּב
אָזֶן אַיךְ וּוְעַל נִיטָּ זַיִן דִּין עַרְבָּה.

זַיִ מִיר נִיטָּ קִיּוֹן פֻּעְטָעָר
אָזֶן נֵיחָה מִיר נִיטָּ קִיּוֹן שִׁידָּ.

בְּעַדְאי זַיִ אַוִּישְׁטָעָכָעָן בִּיְדָעָ אַוִּיגָּעָן
אַבְּיַי יְעַנְעָם אַיִּינָן אַוִּיגָּן.

וְאַל זַיִן פָּוּן אַקְאָזָאָקָּה,
אַבְּיַי צָוּמָעָן לְעַבְעָן.

זַיִ אַצְּדִיק, אַכְּבָעָר נִיטָּ קִיּוֹן וְצְדָקָתָה.

טוֹסְטוֹ גּוֹטָם, טּוֹסְטוֹ פָּאָר זַיִ,
טוֹסְטוֹ שְׁלַעַכְתָּם, טּוֹסְטוֹ עַם אַוִּיךְ פָּאָר זַיִ.

מְדַאָּרָף זַיִךְ מַעַר הַיְּטָעָן פָּאָר מַעַנְשָׁעָן זַיִ פָּאָר גָּאָטָן.

לְעַבְעָן וְאַל מַעַן צְוּוִישָׁעָן גּוֹטָם,
שְׂטָאָרְבָּעָן צְוּוִישָׁעָן אִידָּעָן.

יענעטס מכה איז נישט מײַן דפואת.

יעדער מענטש איז א גאנצער עולם קטן.

ניט יעדער אוף וועמען הינט בילען איז א גאנט.

זאל זיין גראת, אבי ס'איז דאָ.

ווען א חזיר וואלט געהאט ערנער,
וואלט די וועלט קיין קיטס געהאט.

עס איז נישט קיין ארים קהּל.

פֿון א היימישען גאנט
קען מען זיך ניט אויסהייטען.

זו יעדערענען עצה זאל מען זיך צוהערען,
נאָר בְּיִ דְּעֵר אַיְגְּעָנָר דְּעֵה זאל מען זיך האַלטְעָן.

זו באָרשטש דארפֿ מען ניט קיין ציינער.

ס'איז בעסער צו שלאָפָען מיט א געונטען קאָפּ אַין א
צּוּבְּרָאַכְּבָּעָן בְּעַט.

איידער מיט א צּוּבְּרָאַכְּבָּעָן קאָפּ אַין א גאנץ בעט.

ס'איז בעסער צו טאן טובות,
איידער זיין שולדיג חובות.

ער לענט די טומאה אין דער יראה.
פארלייבטָע האבען גלעזערנע אויגען.
וואס פאר א גוט מארגען, אוֹא גוט יאה.
ער כאפט די פיש פאר דער ניעז.
פאר גאט זאל מען ווינגען,
פאר מענישען לאבען.
פון נחת ליעבט מען ניט,
פון צרות שטארבט מען ניט.
שטיילע וואסערלאַן נדאבען טיך.
עם לאכט זיך אלײַין,
עם ווינט זיך אלײַין.
ער פילט זיך ווי א פיש אין וואסער.
ער קנייפט זיך די באקען,
או די פארב זאל שטעהן.
ער קוקט ווי א חאן אין בני אדֶב.
מאָדרף עם ווי א פינפטען ראָד צום וואָגען.

ער איז איזו הונגעראיג
וואָ דעם מילנער'ס חון.

מען דערקאנט דעם פרײַן נאָך די שטייעועל.

פֿוֹן אַיְלעַנִישׁ קומט קֵין גוטס נִיט אַרוּם.

קוַילָע מִיר מִינָע גָעָנוּ, וּוַיְפִילָה?
איַין גָאנָעָר.

קוֹק זִיךְ נִיט אַרוּם,
וּוְאַדְרִים וּוְעַסְט וּוְעַרְעַן אַ שְׂטִיק זָאַדְזַן.

וּוְאַס אַיְנָעָר הָאָט אַין זִיךְ.
וּוְאַרְפְּט עָרְ פֿוֹן זִיךְ.

מען מעג עַסְעָן,
אַכְעָר נִיט פְּרַעְסָעָן.

טָאַטָּע, דָו לְאַכְסָטָה?
אוֹ אָךְ אָוָן וּוְעה צָו דִין גַּעֲלַעַטְעָר.

ער הָאַט אַוְסְגַעְבִּיטָעָן אַ שְׂוָךְ אַוְיָף אַ לְאַפְטָשָׁע.

אַדְם אַ מעַנְשׁ קַאַטְשָׁקָע דָרְעָה זִיךְ.

רַיבָּא—פִּישְׁ, גַּעַלְט אַוְפָּן טִישְׁ.

ער האט אַנְגָּעָכָאָפֶט נְאָט בֵּי דִי פִּים.

ער מײַינְט,
ער האלט שוין גאט בֵּי דָעָר בָּאָרֶד.

עס ווענדט זיך,
וואו דָעָר הַמּוֹר שְׁטָעהַט.

ווען דָעָר הַיְתָעֵל מַאֲכָעָר וְאֵל קַעַנְעַן אֶלְעָזָהָר לְעַלְעַן מַאֲכָעָן
אוֹף אַיִּין מַאֲסָם,
וּוְאַלְטָט עַר נִישְׁטָט גַּעַהָאָט וּוְאָסָם צָו זָרְגָּעָן.

אָן אַקְסָמָה אַלְאַגְּנָעָ צָוָגָן
אוֹן קַעַן קִיְּזָן שְׁוֹפָר נִיטָּבָלָאָזָעָן.

קִיְּזָן מַלְוְמָדוֹת וּוְאַרְפָּטָט מַעַן נִיטָּאָוּעָק.

קִיְּזָן לִיגָּעָן טָאָר מַעַן נִיטָּזָגָעָן
דָּעָם אַמְתָה קָאָן מַעַן נִיטָּזָגָעָן.

אָמָוָרְסָפְּרִים אַיְזָן נִיטָּקִיְּזָן לְמָדָן,
אָחַלְפָן אַיְזָן נִיטָּקִיְּזָן עֹשָׂר.

אָמָעָנְשָׁ אַיְזָן נִעְבָּאָךְ נִישְׁטָט מַעַר וּוְאָמָעָנְשָׁ.

אָמָעָנְשָׁ אַיְזָן נִישְׁטָט קִיְּזָן מַלְאָךְ.

אוֹ מַלְעָגֶט אָוָנְטָעֶר אִין אֵין,
נָעַמֶּט מָעַן אֲרוֹיִים צָוֹויִ.

אוֹ מַזְוִיּוֹת אַהֲונְתָּא פִּינְגָּעָר,
וּוַיְלַעַד דַּי גַּאנְצָעַ הָאָנְטָא.

אַגְּנָעַץ יָאָרְךָ הַאֲדֻעוּמָעַט מָעַן דַּי כְּפָרָה
אוֹן עֲרַב יוֹם כְּפָרָה פְּלִיחָה וּאַוּוֹקָ.

אוֹ מַצְיוֹלָת סְפִירָה,
קָוָמָט אַוִּיפָּה דַּי קָלְעָזָמָעָר אַפְּגָוָרָה.

אַכְפָּרָה דַּי כְּהָוָנָה פָּאָר אַשְׁעָחָן פְּנִים.

אַכְפָּרָה אַיְחָד פָּאָר אַרְבִּים.

אַנְעָמָעָר אַיְזָנִישָׂט קִיּוֹן גַּעֲכָעָר.

אוֹ מָעַן טְרַעְפָּט נְרִישָׂט, פְּעַלְתָּ מָעַן.

אַהֲרֹן אַיְזָנִיגְלִיכְבָּעָן צַוְּא זַיְגָעָר,
עַס גַּעַת אַזְוִי לְאַנְגָּבָוּס שְׁטָעַלְתָּ וִיךְ אַפְּ.

אוֹ מַגְנְבָעָט אֲרוֹיִס דַּי קָוָה,
שְׁלִיסָט מָעַן צַוְּדִי שְׁמָתָאָל.

אַמְעָנָשָׂ אַיְזָנִ אַמְעָנָשָׂ,
וּוַיְלַעַד אַמְעָנָשָׂ אַיְזָנִ אַמְעָנָשָׂ.

א טוב לכוֹל איז רע לכוֹל.

אוֹ א חסיד וווערט אוייפגעקלערט,
שעלט ער גאט אין טאטען ארײַן.

אלע האַם ושולומ'ם זייןנען מעגלאַך.

אוֹ אלטער איז גלייך צוֹ א קינד
און א קינד איז גלייך צוֹ א חזיר.

א קליאָן קינד איז א חזיר,
א גראָים קינד איז א ווּאַף.

א שלעכטַע התחלה ברעננט צוֹ א מפלַה.

א גוטער אַנְהוּבַּ איז א האַלְבַּעַן אַרְבִּיעַט.

וועָן איז בֵּי א הונַט א יומַן טוּבָּה?
וועָן מעָן צוּבְּרַעַכְּט אַיְם אַ פּוּם.

וועָן אַ וַיְהִי, דָּאָרֶת איז אַ צְרָה.

איָכַעַר אַז אַנְגַּהוּבַּעַנְגַּר הַלָּה
מאָכַט מעָן קַיְן „הַמּוֹצִיאָה“ נִיט.

א הונַט טָאָר קַיְן דִּין נִיט זַיִן.

או מ'מאכט צו דעם לאדען
מיינט מען, או ס'אייז א פלאדען.

קניפ די באקען או די פארב זאל שטעהן.

וואס אינער פארדינט זיך
דאם האט ער.

אויף קיין נסימ טאר מען זיך ניט פארלאזען.

או מען פארלאזום זיך,
קריגט מען א פארך.

או מ'קלינגט אייז א חנא,
א שרפה אדרער א פנרג.

או מ'וווינט ווינט מען אליאין,
או מלאכט לאכט די גאנצע וועלט מיט.

בעסער פארליירען דעם הוות
איידער דעם קאָפ.

גאט זאל אַפְהִיטען פון אַידְישֶׁר חֹצֶפֶת,
אַידְישֶׁר מִילְלָר אָוּן אַידְישֶׁר קָעֶפֶת?

די גאנצע וועלט אייז ווי אַחלּוּם,
אלץ אייז הַבל הַבלִים.

די קראה פלייחט חויך
און זעצעט זיך אויף א חזיר.

דעך לוח טרעפעט אמאָל אויך ניט.

דעך מענש זינדיגט
און דער האָן איז די כפֿרַה.

דעך מאָגָעָן איז דער גראָסְטָעָר בעָל סָודָ.

דעך סָופּ איז גוֹטָ, איז אלְעָם גוֹטָ.

דעך געזונטָמְטָעָר מָאָגָעָן איז דער מגָּן אַבּוֹתָ.

דאָם בעסְטָעָ עַפְּעַלְעָ באָפְּטָ אָוִים דער חזיר.

דאָם עַפְּעַלְעָ פָּאָלָט נִיט ווַיּוֹיט פָּוּנָם בּוּמְעַלְעָ.

דעך חזיר איז טָרִיףּ
אַבְּעָר דער מְקָח איז כְּשָׂרָ.

דאָם הָאָרֶץ איז אֵאָלְבָּעָר נְבִיאָ.

הָעֲרָצָעָר פִּילְעָן זִיךְ.

הָאוֹהֶז בִּיד אַיז די בעסְטָעָ תְּפִילָהָ.

הָונְגָעָר אַיז אֵבִיוֹזָר בָּאַלְעַבָּאָסָ.

וואם מען זיעט דאס שנויידט מען.

וואזוי דער חון זאל ניט זינגען
קריגט ער אלין אין טאטען אריין.

וואזוי אינגער געט זיך פאר,
אויז העלפֿט אים גאָט.

ווען זינגעט אַיד?
ווען ער איז הוונגערין.

ווען פרעהן זיך די חדר אַינגעלאָך?
ווען דער רבּי זיכט שבעה.

זכות אבות איז קיין קטאָזועם.

טויתע מאכען נישט קיין טוותים.

לעכ און לאז ליעבען.

מען קאן מאכען דעם חלום גרעסער ווי די נאכט.

יעדר מערכה איז פון גאָטִים השגחת.

מייטן מלאָך המות
טריבקט מען ניט קיין קטאָזועם.

מיט א אידען איז נאך גוט
אין שוחל אריין צו געהן.

ס'איו בעסער דאס ערגסטע פון בעסטען
וואי דאס בעסטע פון ערגסטען.

עד איז ניט קיין בן יחיד ביי גאט.

פאר א זעקסער א האן
און דראחט זיך אויך אין קאגן.

פריש, געזונט און משוגע.

פאר צווויין איז שוין מער ניט קיין סוד.

פאר קיין שונא קען מען זיך ניט אויסהייטען.

פארן טויט ווערט אלעמאָל בעסער.

צוווי אויגען זעהן מער ווי אײַן אויג.

צוווי מאָל האט מען ניט חרטה.

דעָר השבון איז צדק,
און דער קלאנָג איז פארטיג.

אַ לעכערדייגען זאָק קען מען ניט אַנשטאָפֿעָן.

אן אַרְיָמָאָן מַאֲכָת אֶזְוֹל אָוּן אַיְקוֹת.

וּזְאָסּ מַעַן שְׁרִיבְטַ אַן מֵיטַ דָּעַר פָּעַן
קָעַן מַעַן מֵיטַ קִיְּין חָאַק נִיטַ אַוִיסְהָאָקָעַן.

וּזְעַר עַם אַיְזַ שְׁעַחַן,
אַבָּעַר אַיְדַ בֵּין קָלוֹג.

אַיְזַ שְׁטִיקָעַל הַאַלְעַן קָעַן אַלְיַיַן נִיטַ בְּרַעַנְעַן.

עַם הַאָטַ דָעַם אַוִיסְעַחַן וּוּי אַן אַרְיָים בְּאַדְעַקְעַנְמַ.

אַן אַמְתַ מַעַג מַעַן זָגְעַן אַן אַיְגְעַנְעַם טָאַטְעַן.

דָעַם לְיַגְנָעַר גְּלִוְיבַט מַעַן אֲפִילַו דָעַם אַמְתַ אַוִיךְ נִיטַ.

בַּיְ בַּוְאַי בְּשַׁלּוֹם שְׁטָעַהַט דָעַר אַרְיָמָאָן אַוִיבַעַן אַן.

אַיְן לַיְ אַיְזַ דִי בְּעַסְטַע טָעַנְהַ.

אוֹ מַעַן גְּרִיְיטַ זַיְדַ אַן אַיְן דָעַר יְוָגְעַנְטַ
הַאָטַ מַעַן אַוִיפַ דָעַר עַלְטָעַר.

אוֹ דִי קָאַץ לְעַקְטַ זַיְדַ וּזְעַלְעַן קְוֻמְעַן גַּעַסְטַ.

וּוֹעַן עַם קְוֻמְעַן גַּעַסְטַ אַיְזַ מַעַן אַלְיַיַן אַוִיךְ נְחַנָּה.

או מען לעגט אריין א פינגעער אין מוויל
ביומט מען אים אפ.

שטעק ניט דעם קאָפ
צום וואָלַף אין מוויל אריין.

שטוּפ זיך נישט ווֹאו מען רופט דיך נישט.

פאָר א קראָנקען לאָזֶט מען אייבער,
אָכְבָּעָר ניט פֿאָר א ברונְגָן.

מער גִּנְבִּים, מער שְׁטְּרִיךְ.

אן אלמנה איז א סְכָנָה,
א נרוּשָׁה איז א בּוּשָׁה,
און א בתולָה איז א גְּדוּלָה.

לְעֵג נִשְׁטַמֵּךְ דָּאָס לְעַבְדִּיגָּע אַוְיפָּן טְוִיטְעָן.

פאָר אַנְבָּאַטְעָן קוּמָט קִיּוֹן פָּאַטְשָׁ נִיטָּן.

דָּעָר רְבִיכְעָן מְעֵג מען אוּיךְ פָּאַרְשָׁלָאַנְגָּעָן.

שיינְקִיּוּת פָּאַרְגָּעָהָט אָוֹן חַבְמָה באַשְׁטְעָהָט.

וּוְעַן אַרְיֻמָּע מְוִידָעָן גַּעַנְן טָאַנְצָעָן
הַעֲרָעָן דֵּי קְלָעָזְמָעָר אַוְיף צָו שְׁפְּלָעָן.

או די מoidען שלאפען וואקסען זיין,
או זיין וואכען עסען זיין.

זאג נישט האפ
בייז דו שפרינגעט ניט אריבען.

פונ איאלאווער קוה
קען מען קיין פוטער ניט שלאנגען.

ס'אייז בעסער פיסטנע ברויט אין פרידען.
איידער געשטאפעטן קאפ הינער אין קרייג.

וואריל אייז דעם וואם וווערט באנגלייקט אויף דער עלטער.

די אויגען זיינגען דער שפיגעל פון דער נשמה.

מענש צו מענש אייז ניט קיין וואלף.

מייט איין האנט שטראפעט גאטן,
מייט דער צוויטער העלפט ער.

דער אמת וועט דעם שקר באוווייזען.

א האלבער סילוק אייז א גאנצער נדן.

אָפְגַעַרְעַכְעַנְט אִיז חַאַלְבַּב בָּאַצְאַלְתַּ

צורך ליגען זיך נישט אין די קלידער
נאָר אַינְדִּי בִּינְעֶר.

נאָך אַ חתונה קומט אַ ברית.

ניט אַינְדִּי טאג אַיז דער בית המקדש געבעוֹת געווֹאָרָעָן.
אַ בָּן זָקְנוּם אַיז אַ פָּאָרְטִּינְגֶּר יְהֻוָּם.

נוֹטָם אָוּן שְׁלַעַכְתָּם

אַ שְׁלַעַכְתָּעֵר פּוֹרִים
אַיז אַ גּוֹטְעֵר שׁוֹשָׁן פּוֹרִים.

אוֹ אַ רְשֵׁעַ קּוֹקְטָמִין וּוּאַסְמָעֵר אֲדִיָּן
פֿגְּרַן די פִּישָׁ.

אַ שְׁלַעַכְתָּעֵר אָם
אַיז פָּאָרְן קִינְד סָם.

דָּעֵר בְּעַמְּטָעֵר מְשָׁא וּמְתָן
אַיז מִיטָּגָט.

אַ פּוֹילְעָן אַיז גּוֹט צֹו שִׁיקָּעָן
נָאָכָּן מְלָאָךְ הַמוֹת.

סוכות עסט מען גוט
און מען שלאפעט שליעכט.

א אידיישע עין הרה
און ערנער פון א גוי/איישען בשופט.

דעם אידען איז אמאָל בעטער ווי דעם משומד:
דער איז קען זיך שמדען, דער משומד ניט.

אוֹ דער פרײַן איז גוט,
און דער גאנצער הויף גוט.

וואָס פֿאָר אַ פרײַן אָזעלכּעַ הִינְט
און אָזָא הוּוּ גַעֲינְד.

און ניסן אוֹ גוט צו שטארבען
אָבעֶר נָאָר פֿאָר יַעֲנֵעַם.

ראָשׁ חֻודְשׁ נִיסְן
אוֹ אַ טִיּוּרָעָר בַּיְסָעָן.

בעסער אַנְצּוּקּוּמָעַן צוּ עַלְינוּ
וּוֹ צָוּ בַעֲסְטָעָן מַעֲנְשָׁעָן.

אלָעּ עַלְיוּ הַשְׁלוּמָס זַיְינְעַן גּוֹט.

דער מענשׁ האָט צוּווִי בְּרוּרוֹת:
אדָעָיּ קְרִיעָה רִיאָסָעָן אָדָעָרָפָרָץ וּוּרָעָן.

זוי דער שרה,
אויזי דער מישרה.

אויף א שלעכטען פרײַן
טאָר מען קיין מפלָה ניט בעטעהן.

מייט קחל אויז זיך שלעכט צו משפטן.

אויף גוטס אויז יעדערער א מבין.

א גוטען העלפֿט א ווארט,
א שלעכטען העלפֿט קיין שטעקען אויך ניט.

א גוטער איד דארף קיין בריף,
א שלעכטען אידען העלפֿט קיין בריף.

גוטע בשורות
הערת מען פון דער וווײַטעהן.

